

v malo neprijetnem položaju, ker je Rusija zaveznica zmagovalnih Turkov. Moskva se je ponudila, da posreduje med Kemalom in Evropo. Ako hoče Amerika preprečiti vojno, mogoče ne zadostuje, da izmenjava note s Rusijo za izravnavo spora, ampak mora dobiti tudi zaupanje Moskve. Do zdaj je Washington bojkotiral Rusijo politično in gospodarsko.

Tajnik Hughes se mogoče poslužil lige narodov, da posreduje, akoravno postoji fakt, da je postal državni tajnik, ker je ameriško ljudstvo odklonilo ligo narodov. Ker je ameriško ljudstvo odklonilo ligo narodov, nima le nobene avtoritete v Evropi, v sedanjih krizi je pa ne bodo vpoštevali tudi Rusi, Turki in Bolgari.

Veliko več pozornosti bodo obrabljali meči in ognju, katerih se poslužuje Turki v Aziji, kot se je to zgodilo, ko so se ognja in meči posluževali na barbarski način Grki. Dasi ravno Američani se, da ostanje objektivni in suznaj spora, jih kmalu podkuri propaganda do sovražstva do Turkov. Vojna psihologija se rada olivi. S tem mora tudi Hardingova administracija računati, četudi miroljubno pot. Londonski listi še širijo glas, ki se mogoče kmalu spremeni v kile na križarsko vojno proti mohamedancem.

Ako Amerika in Rusija resno sodelujeta, tedaj bo Evropa rešena krvne poplave in rušenja civiliziranega življenja. Zda administracija samo še opazuje, nevarnost nove vojne se pa bliža vedno bolj točki, na kateri poči.

Angleški delavci proti novi vojni.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Največji odpor je pa pokazal angleški proletariat.

"Niti enega moča, niti ene puške in niti ene granate!" se razlega mogočni klic delavstva v Angliji.

Včeraj so sborevali izvrševalni odbor Kongresa strokovnih uni in delavske stranke in izdelali načrt za nujno akcijo v svrhu preprečenja vojne za Dardanele. Delavske organizacije zahtevajo, da se takoj umde "Odbor akcije", ki je pred dvema letoma dosegel, da ni bila Anglija na pomoč Poljskom, ko so ruske rdeče čete stale pred Varšavo.

Va kaže, da je Lloyd George naredil izjemno veliki korak, ko je postal glavni brodarje v turški voje in prvi britanski domini je ter Jugoslavijo in Rumunijo na vojno s turškimi nacionalisti. Če lo v njegovem kabinetu ni edinstvi; celo nekateri njegovi ministri so v opoziciji. Minister za znanje zaveza Curzon zahteva, da se skliče konferenca in da se stori vse, kar je mogoče za mirno poravnanje spora s Kemalom. Curzon je sicer odpotoval v Pariz.

iz Pariza javljajo, da je Francija pri volji dati Carigrad Kemalu, Tracija pa da se okliče za avtonomno državo.

Jugoslavija bo pomagala Angliji. Zeneva, 19. sept. — Jovanović, jugoslovanski delegat na sboru lige narodov, je včeraj izjavil:

"Belgradska vlada ne dovoli nikdar, da se bi Turki vrnili v Carigrad. Vrnitev Turkov v Evropo postavi sedanji status quo na Balkanu v nevarnost. Turki in Bolgari bi ugrozili druge balkanske države in škodili Jugoslaviji in Rumuniji, ako zapre Dardanele. Jugoslavija pošlje vojaške čete v Carigrad, če bo treba, in tudi na asijatsko stran Carigrada, ako bodo Turki invadirali nevtralne ozemlje. Vlada v Belgradu je pripravljena na drastične korake."

Čehoslovaki delegat Osnak je rekel, da Čehoslovakija ne bo delala nobenih drastičnih korakov napram Turkom, dala pa bo moralno pomoč Jugoslaviji. Rumunski delegat pravijo, da Rumunija zahteva odprte Dardanele.

Ruska mornarica se giblje.

Berlin, 19. sept. — Iz ramih virov prihajajo poročila, da so ruski sovjeti pripravili s turškimi nacionalisti vred na obrambo avobodne dardanelsko-bosporake oline. Ruske čete se zbirajo v kavkaških republikah in ruske bojne ladije se koncentrirajo v okoliših Batuma in Trebizonda.

Dalje poročajo, da ves mohamedanski svet od Egipta do Kitajske mobilizira proti Angliji.

Drugi se naj tepejo na Anglijo. Pariz, 19. sept. — Anglija, ki se posvala druge narode, da naj prelivajo kri ob Dardanelah zato, da ona obdrži kontrolo nad turško olinjo, je prepovedala kri. Nekeje se ni bilo, odkar je bila končana vojna s centralnimi državami.

Cela situacija, ob kratkem povedano, je sledeča:

Anglija bi rada obdržala kontrole nad Dardanelami in Bosporjem. Turški nacionalisti, ki so po razli in izgnali Grke iz Male Azije, prodirajo proti olini in Carigradu. Anglija ne more sama postaviti Kemalove armade, ker nima dovolj čet za vojskovanje na suhem; s samo mornarico pa ne more opraviti dosti. Angleška stalna armada ne šteje več kot 40.000 mož, za obrambo Carigrada in oline je pa treba najmanj 400.000 mož. Odkod vzeti to armado?

Lloyd George je računal: Jugoslavija ima 200.000 mož, Rumunija ravno toliko, Grki imajo še okrog 30.000 in če dajo britske kolonije kakih 100.000 mož, bo zadostovalo. In poslal je klice Jugoslovanom, Rumunom in kolonijam, da naj obuvažajo klice do Evrope pred krvoločnimi Turki.

Anglija se ne more sanesti na Francijo, ker zadnja ima pogodbo in interese v Turčiji in na morskem, da bi Angleži kontrolirali Dardanele. Italije bi stala pred revolucijo, ako pošlje enega samega vojaka proti Turkom.

Kako se bo Anglija izmotala iz tega šmara, katerega si je sama skuhala, je zdaj veliko vprašanje.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press.)

Pozledice starega sistema. Zeleniški delavci polagoma končavajo stavko. Namesto ene pogodbe med delavci in družbami je tišoč separatnih pogodb, ki se sklapajo druga za drugo. Ponokot stavarji se delajo, drugod se stavkajo, ker so se zavlekla pogajanja. Zeleniška družba New York Central je te dni pretrgala pogajanja s stavarji radi neklih malenkosti; nekatere druge družbe se še obotavljajo. Takšno so posledice starega sistema uni, ki dovoljuje, da so delavci ene industrije razdeljeni in razkosani na tisoč organizacij.

Fordov "kralj". Avtomobilski magnat Henry Ford je "zastirajkal" kakor je nameril pred dvema tednoma. Ispril je preko 100.000 delavcev pod pretrgano, da je premog predrag. Delavci, ki so zapustili njegove tovarne v Detroitu, poročajo, da ima Ford še veliko kupa premoga zraven tovarne. Delavci so ironično svetovali delavcem, da naj "hranijo s denarjem in kupujejo kolikor mogoče malo premoga".

Stavka rudarjev v centralni Penhsylvaniji se nadaljuje. Rudarji so v boju za priznanje uni.

Stavka tekstilnih delavcev v Rhode Islandu je bila — kakor smo že poročali — končana s zmago delavcev. Edeninideset tovarnarjev se je podalo in delavci, ki so stavarjali osem mesecev proti unišanju mesa, so obdržali staro meso in delovni čas.

Novi politični dejalci deloma izpuščeni. Imad devajet jetnikov, ki so bili vrženi v zapor v St. Josephu, Mich., dne 21. avgusta, ko so bili obtoženi, da so krili zakon proti "kriminalnemu sindikalizmu", ker so obdržali tajne konvencije komunistične stranke, je danes še enajst v zaporu. Devet je izpuščenih na svobodo proti poročstvu. Izpuščeni so: William E. Foster (kateri je bil aretiran v Chicagu in odgan v Michigan, dasiravno se ni udeležil dotične konvencije), Earl Browder, Chas. E. Ruthenberg, William F. Dunn, Cyril Lambkin, Wm. Reynolds, Alex. Bail in Max Lerner. — Francis Ashworth, ki je bil tudi aretiran in tako pretepen od policajev, da je potem ležal dva dni v bolnišnici, je bil izpuščen brez obtožbe, ko je podpisal izjavo, da ne bo tožil na odškodnino za telesne poškodbe.

"SONNY" DUNN HOPET V KLEŠČAH.

Chicago, Ill. — William "Sonny" Dunn, o katerem gre glas, da ima h...a za strica, je zopet v kaš. Aretirali so ga na obtožbo, da je v Alertu, Ind., sodeloval pri bančnem ropu, pri katerem so bančni reparji odnesli osem tisoč dolarjev.

Fant je bil še večkrat prijet zaradi raznih sledinov, ali vselej se je izmuznil, kajti nad njim počiva roka nekega mogočnega pokrovitelja, ki ga varuje, da ne gre na odlik za jetniško zidovje.

Komaj se "Sonnyja" prignali na policijsko postajo, se je sarkastično policijskim detektivom v obraz in rekel: "Kj, iz te kaše prav kmalu izlezem."

"DOMAČI DELAVCI SO NEVARNEJŠI", PRAVI ALLEN.

Kansaski governor je odkril nekaj strahnega: domačini, ne inozemci so rutiltelji vladi!

TUJERODNIH RDEČKARJEV SE NE BOJI, AMPAK PRED DOMAČINI IMA STRAH.

Topeka, Kans. — (Federated Press.) — Governor Allen v Kansasu, oče protistavkovnega industrijskega sodišča, je zopet na pozornosti. Nedavno tega je govoril pred tukajšnjim Rotary Clubom in povedal je sledeče:

"Imel sem opravka s mnogimi stavarji in mnogimi stavarji. Premogarska stavka nas je privela v dotiko s štrajkarji, katere vodijo radikalni tujerodni rdečkarji. Do zdaj smo živeli v veri, da so inozemski rdečkarji najnevarnejši element med nami, ampak danes je treba spremeniti to vero. Ako bi kdaj mogel izbrati med stavarji, s katerimi imam opraviti, si izberem inozemske radikalce, katere imam rajši kakor ameriške državljane. Inozemci te vrste sovražijo vlado, toda imajo strah pred njo, v Ameriki rojeni stavarji pa nimajo spoštovanja do vlade niti strahu pred njo."

List "Tribune" v Joplinu je gornje Allenove besede komentiral s sledečim:

"Naši čitatelji se še spominjajo, kako je ta pasjeponilni governor raztrgal ustavo Združenih držav in prišilil kansasko legialturo, napolnjeno s neverodneči, da je sprejela industrijskosodiščni zakon, s katerim je bila pogajena svoboda govora in pravice stavke v Kansasu. Temu zakonodajskemu pankrtu so dali ime "zakon". Mislili so, da bodo preprečili stavke, ali od tistega časa imamo v Kansasu več štrajkov kakor kdajkoli v zgodovini naše države. Henry Allen je imel ta zakon v mislih, ko je rekel v Topeki, da ima rajši inozemske rdečkarje kot ameriške državljane. Zakaj? Zato, ker domačini se ne boje vladi! Fomalist! Počemu se bi državljani bali svoje vladi? Ali zato, da bi potem carji in burbonci Allenove baše lože gasil nstave in diktirali tiranske zakone? — Pokojni polkovnik Waterbn je imel med vojno s Nemčijo na čelu vraga lista sledeče geslo: "K vragu s Habsburkami in Hohenzollerni!" Sleherni časopis v Kansasu bi moral tiskati nad svojo glavo besede: "K vragu s Alleni!"

NAJNOVI APT DRAME POD DIVJO JABLANO.

Šupnik episkopalne cerkve in njegova ljubica umorjena.

Brunswick, N. Y. — Rev. Edw. Wheeler Hall, šupnik protestantske episkopalne cerkve Janeca, evangelista, se je nahajal pod divjo jablano s mrs. Eleanor Reinhardt Mills, ki je vodila cerkveni sbor v njegovi šupnji. Nekega jutra so našli oba ustreljena pod divjo jablano. Kdo je krivec, zdaj vprašujejo oblasti.

Izdjuje, ki stannjejo blizu, pripovedujejo, da so slišali ženski krik in kameje štiri strele. Oblati sodiijo, da sta bila pri umoru navzoča neka žena in neki mož. Kajti umorjena šupnikova ljubica je bila opraskana po obrazu in prsne govore, da ji je neka druga žena zasadila svoje nohte v obraz. Mož, ki je spremljal to ženo, je pa na to oddal usodepolne strele na zaljubljeni par.

Prazni naboji avtomatične pištole 32 kalibra je edini corpus delicti, ki so ga našli oblastveni organi v bližini ustreljenega šupnika.

FORDOVA POTEZA JE SPRAVILA 100.000 DELAVCEV OB DELO.

Detroit, Mich. — Fordova kompanija je zaprla svoje tovarne in posledica tega ravnanje je bila, da je sto tisoč delavcev primoranih počivati proti njih volji. Noben velebliniški list se ne sgraja nad takim početjem, saj ima Ford po principih kapitalistične družbe pravico, da zapre svojo tovarno, kadar ga je volja.

Ford pravi, da ne more plačevati premoga po oderuških cenah in zaradi tega je ustavil obrat v svojih tovarnah.

Njegov sin Edsel B. Ford, ki je obremen predsednik Ford motor kompanije, je izjavil, da se bo kurivno vprašanje rešilo na eden ali na drug način. Dokler se pa to vprašanje ne reši, pa ostanejo delavci doma in — brez zaslužka.

Farmarji najemniki.

Kako kapitalizem razlazuje farmarje pokazuje statistično poročilo države Texas, po katerem tri in petdeset odstotkov farmarjev ne lastuje svoje zemlje, svojega sveta, ampak plaša najemninno od sveta, ki ga obdelujejo. Več ko osem in trideset odstotkov vseh farmarjev v Združenih državah plačujejo najemninno od sveta, ki ga obdelujejo. In navzile temu dejstvu se najdejo ljudje, ki pravijo, da farmarji nimajo nič skupnega s delavci.

Kaj pa je vendar farmar druga kot navaden delavec, ki ne lastuje svojega sveta, ampak obdeluje svet, od katerega plačuje najemninno. Njegova riska je še večja kot delavčeva, ker njegov zaslužek ni odvisen le od njegovega dela, ampak pri farmarjevem zaslužku odločajo tudi vremenske spremembe.

Treba je, da tudi farmarji spoznajo realno, da so v kapitalističnem sistemu ravno tako izkoriščani kot delavci.

Amerikanizacija.

Propaganda "amerikanizacije", katero vrše lagijonarji in razni drugi stoprocentovci, je dobila močan sunek v rebra s knjigo, katere je pred nekaj dnevi izšla v Cincinnatiju, O. Avtor knjige je Hale Bierstadt. Pisatelj kritizira sedanji način amerikaniziranja imigrantov. Mahanje s zastavo, vstajanje ob igranju himne "Star Spangled Banner" in nabava državljanških papirjev je le psevdo-amerikanizem. Pravo amerikaniziranje mora biti dolg proces. Inozemcu moramo dati na razpolago vsa virgoina sredstva in potem naj sam izbira. Amerikanizatorji morajo prebrskati vede in pripeljati konja k nji, toda ne smejo ga aliti koliko mora piti.

Avtor piše dalje, da je treba dajati imigrantu pogum in spoštovanje, ne pa sramotiti ga s povkami "wop" ali "hunky". Osebpisje v tujzemskih jezikih je treba podpirati, ne pa satirati; ravno to velja za družina in organizacije tujerodnih narodnosti v Ameriki. Tujerodec se mora na svoj način privaditi ameriških običajev in živjeti v ameriški življenje ter s pomočjo svojega jezika mora dobiti informacije o ameriških ustanovah. Drugače jih sploh ne more dobiti.

VERSKA VOJNA V SVETEM MESTU SE NI KONČALA.

Ston City, Ill. — Verska vojna se ni končala, dasiravno se ne bojuje s težkimi topovi, ročnimi granatami in po principih "moderne vojne strategije."

Rev. Allison F. Clark, predsednik odbora, ki je dobil nalog, da preliče vzroke e bitki, katere je v nedeljo divjala med verniki edinega pravega preroka prve apostolske krščanske katoliške cerkve Dovieja in njegovega edinega pravega naslednika Voliva in metodistovskimi verniki, je prejel grozilno pismo.

V pismu so pobožne dušice povedale, da ne bodo le njega prijete in ga mogoče bičale, ampak tako izvrše tudi s drugimi člani odbora, da jih menda na ta način toliko hitreje spreobrnejo.

V mestu samem se pa še vedno vrše praake. Če bi se lasel Voliva s svojimi starešinami in metodistovskimi duhovni, bi sicer to ne bila lepa reč, vendar pa saj razumljiva, ker ravno ti ljudje živijo od tega, da jim drugi verjamejo, kar jim pripovedujejo. Ali pretepaajo se delavci. To pa ni le bedasto, ampak je žalostno. Dokler se bodo delavci preteпали na tem svetu, zaradi posmrtnega življenja, bodo še živeli precej let v slabih življenjskih razmerah in bodo slušili drugim za tnao.

SEB ZAPRISLEGHNI IZJAV NE PRIKNAVANJE KOT DONAKI.

Chicago, Ill. — Ezenl sodnik Wilkerson, pred katerim se vrši obravnavna zaradi trajne sodnijske prepovedi proti stavkujočim zeleniškim delavcem, je na predlog odvetnika zeleniških delavcev odločil, da se dve sto tri in osemdeset zapriscenih izjav, v katerih so stavarji in njih prijatelji obtoženi nasilnih dejanj, ne morejo smatrati za dokaze. Izjave so bile zavriene, ker tleti, ki so jih zapriscgli, niso izjavili, da so jih zapriscgli, da slušijo kot dokazi pri tej obravnavi.

Te zaprisclene izjave tvorijo eno tretjino vseh zapriscenih izjav, katere ima justični tajnik pripravljene, da jih predloži.

STAVKA BRODARJEV NA VELIKIH JEZERIH NA VIDIKU.

PRIČETI IMA S PRVIM OKTOBROM.

Ako pride do stavke, ostane severozapad brez premoga.

Chicago, Ill. — Privatni parobrodniški interesi so izigravali toliko časa poteze proti brodarjem na Velikih jezerih, da se jim je virgala nit potrpežljivosti in da so izjavili, ako ne bodo njih zahteva priznane do prvega oktobra, da zastavkajo. Zdi se, da so parobrodni interesi nalašč zavlačevali pogajanja do jeseni.

Ako pride do stavke, tedaj bo pričelo šepati zalaganje severozapada s premogom. Treba je najmanj en milijon ton mehkega premoga razločiti v Duluthu vsaki teden, dokler je plovrba odprta, da je odvrnjeno pomanjkanje premoga. Kako se naj to izvrši, je seveda uganka, ako brodarji prenehajo delati. Četudi bi bile železnice v normalnem stanju, bi vseeno ne mogle prepeljati toliko premoga, kolikor ga potrebuje severozapad.

Brodarjenje po Velikih jezerih proti severozapadu preneha šele koncem novembra. V normalnem času bi bilo lahko prepeljati en milijon ton premoga na teden v Duluth, da bi bile krite potrebe severozapada. Stavka pa pomeni izreden čas, torej ne bo mogoče dostaviti potrebne mnošine premoga do koncem novembra v Duluth, ako stavka brodarjev traja le štirinajst dni.

Zdaj je še čas, da se spor iz-

ravnava. Ako privatni parobrodni interesi le količak odnehajo, pa de do sporazuma. Parobrodni interesi so trmoglavni in si domišljajo, da imajo pravico narekovati brodarjem pogoje, pod katerimi morajo delati. Zaradi tega je malo upanja, da se spor izravna in odvrne stavka, s njo vred pomanjkanje premoga na severozapadu, kjer je zima najbolj stra in občutljiva v Združenih državah.

Železniške družbe sicer izjavljajo, da se pripravljajo, da bodo lahko kos nalogi, ako izbruhne stavka brodarjev na Velikih jezerih. Koliko je verjeti takim javam, govori dejstvo, da ne reje dostaviti v južnem Illinoisu dosti voz k rudnikom.

Zdi se, da bo letošnjo zimo stvar plačevalo premog po visokih cenah, da bo groza, če ne, bo smrvalo.

SEVEROVA ZORAVILA VZDRŽUJE ZURAVIJE V DRUŽINAH

Hude Bolečine
revmatične hiro dajase,
če robite

SEVERA'S
GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Izotefako uporaben je za izvinjenje
občline, za otrplost, in druge
bolnih mišic ter udov.

(Cena 30 in 60 centov)

Vproščajte v lekarnah,

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

VABILO NA VESELICO OB RAZVITJU NOVE ZASTAVE

katero priredi

Društvo "Slovenske sestre" št. 167, S. N. P. J.

v BERKELEY, PA.

v nedeljo dne 24. septembra, 1922.

Veselica se vrši na State Line Cesti od sunaj, ako bo pa slabo vreme se vrši v dvorani.

Pribeček veselice ob 9 uri v jutro.

VSTOPNINA: za žlane in članice je po \$1.00, za ne žlane 50c, dame so proste vstopnine.

Uljudno vabimo vsa sosedna društva kot iz East Palestine, Lowellville, Struthers, Youngstown, Girard in Warren, Ohio, ter iz Parra in Sharon, Pa., da nas v obilnem številu posetijo. Za dobro postrežbo jedila in pijače bode skrbel odbor. K obilni večerji vabi odbor. Tota na evidenca dne 24. sept. t. l. veselilci ODBOR!

ROJAKI V CHICAGO IN OKOLICI POZOR!

Ako bode to naročili letos GROZDJE, potem se obrnite do mene. Vsamen vsako naročilo malo ali veliko, na tone ali za celo karto. Cene so smerne niske. Grozdje preskrbim vseh vrst kakor kdo hoče. Kalifornsko, Michigan ali drugo. Jamčim, da bo dobil vsak dober grozdje. Za naročila se oglašite osebno ali pa pišite na naslov:

FRANK MUBI,

9534 So. Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

ROJAK PAJK JE

V trgovini nad 16 let, na tisoče dolarjev razpolje blaga po ceni Ameriki pa se ni nikdar aličalo da ni vsak dobil pošteno blago. Kd od nas enkrat kupi, se kupi. Pošilja brezplačne cenike po celi Ameriki za ure, steklina, srebrnina, diamante, protane, dalje prave glas Columbia gramofone, slovenske in v vseh drugih jezikih gramofonske plošče, zastave, regalije, kape i. t. d.

On je edini pravi zastopnik v Conemaugh, Pa., za Columbia gramofone in plošče.

En sam poskus in prepričali se bode.

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

VAŠ PODPIS

BO imel tako vrednost, kakršno boste s svojimi prizadevanji sami ustvarili. Vrednost odvisi na od vašega prizadevanja sistematično hraniti.

VI ste opravičeni tudi nekaj imeti vašega dela, zato se odločite za izplačevati sebi določeno svoto iz tega tedenskega zaslužka in jo gajte v to banko.

SKLENITE hraniti in vrednost vašega pisa bo naraščala sorazmerno z vašimi prizadevanji.

FOSILJAMO denar v stare domovine po dnevni
PRODAJAMO likerte na potovanja v stare
domovine in nazaj, na vse linije.

KASPAR STATE BANK

Blue Island Ave., vogel 18. ceste, Chicago.

Največja Slovenska državna
banka v Zedinjenih državah.

Kapital je približno \$1.000.000,00

SLIKE IZ NASELBIN.

Misteriozna smrt slovenskega mladenci.

Barberton, O. — V sredo dne 13. septembra okrog devete ure zjutraj je zapazil strojevodja Akron, Barberton Belt železniške družbe v tako imenovanem Ohio kanalu plavajoče človeško truplo. Ovestil je takoj policijsko postajo in na lice mesta je dospel mestni detektiv Ilay Berstler z rešilnimi pripravami za utopljence ter ambulanca Campfield Hickman Co.

Ker kanal ni širok, je bilo truplo hitro doseženo ter potegneno na suho, detektiv je takoj pregledal žepne mrtvece, da bi pronašel, če ima najdeni pri sebi kako izkazilo, da se dožene, kdo je in okoli. V notranjem žepu telovnika je imel utopljence zavoj pisem iz stare domovine z naslovom Jakob Župec 161 Huston Str., Barberton, O. Takoj so obvestili gosposinj, kjer je bil utopljence z označenim naslovom na stanovanju in gosposinja je izjavila, da je mladenič pogrešan od 10. septembra, to je nedelje zvečer. Ko je detektiv predložil pisma o sobju hiše, se je izkazalo, da je utopljence pogrešani mladenič.

Po obrazu bi ga bilo prav težko spoznati, kajti v kanalu je toplo voda in truplo se je že pričelo razkrojati, da je detektiv zahteval pokop.

Po pojavnosti, da ima utopljence tu sorodnike in dva brata ter da spada k podpornemu društvu, ki mora tudi biti obveščeno radi smrti člana, da bo isto ukrenilo glede pogreba, je detektiv zahteval opustiti. Pogreb se je tedaj vršil drugi dan zjutraj in to po sklepu društva na izredni seji, ki je bila v ta namen sklicana.

Smrt pokojnega mladenci je vsakakor misteriozna in blizu se različne govorice, seveda brez vsake gotove podlage, kot je že navajala v aličnih slučajih. Policijske je mnenja, da se je ranjki najbrže utopil po nesreči, drugi pa trdi, da je šel prostovoljno v smrt, ter daje bila zadnja časa opaziti na njem nekaka otožnost, čemur je bilo vzrok anonimno pismo od njegovega očeta iz stare domovine. Nekateri tudi trdijo, da je mladenič žrtev brutalnega umora, da je bil napaden in vržen z mosta v kanal.

Rojakinja Ana Možek, kjer je bil pokojni mladenič na stanovanju, pravi, da je odšel iz hiše že pozno zvečer dne 10. septembra ter izjavil, da gre še nekoliko vasov. Kam da gre, ni povedal, vsakakor je moral biti namenjen na vzhodno stran naselbine, kar znači, da je moral iti preko mosta čez kanal, ki veže vzhodni in zahodni del Huston ceste. Na mostu ni nikakor nihč svetilk, ker most je za vozni promet zaprt. Na onem mostu je bil tudi že večkrat kdo napaden, vendar se dosedaj še ni dogodil noben umor. Lahko mogoče je, da je bil pokojni mladenič napaden ter vržen z mosta v vodo, kar pa so le domnevanja, definitivnih dokazov za to ni in jih najbrže tudi ne bo.

Pokojnik je bil doma iz vasi Iška Loka, fara Ig. V Ameriki je bival približno 13 let ter spadal k društvu Sv. Martina JSKJ. V stari domovini zapušta še živčega očeta, brata in sestro, in v Barbertonu dva brata, Franka in Johna Župca, oba člana društva Triglav, št. 48 SNPJ. Vsem sorodnikom izrekam globoko sožalje, pokojnemu mladeniču pa naj bo lahka taja gruda. — Martin Železnikar.

Waukegan, Ill. — Mesece nazaj je bilo v "Prosveti" naznanjeno, da bom na prihodnji seji Slov. nar. doma iz različnih vzrokov resigniral kot tajnik. Ker pa je bila želja večine članstva na tej seji, naj še ostanem, sem njih želji ustregel ter zopet prevzel tajniške posle za 1. 1922. Zato me pa tudi veže dolžnost, da od časa do časa poročam o razmerah v naši naselbini, o našem napredku, ali kakor se že vzame. Ako pomislimo, da imamo pri nas največji in najmodernejši Slov. dom, kar je naselbin v Ameriki, moramo priznati, da je to napredek. Poleg tega imamo slovensko zadrugo, ki primerno dobro napreduje, dokaz temu je, da smo pred kratkim kupili lot ravno v sredi slovenske naselbine za svoto \$2.500,00, kjer bomo v doglednem času postavili zopet modernem stavbo, ki bo odgovarjala naši trgovini. V mestnem zastopstvu imamo dva naša rojaka, aldermana prve warda, kjer žive skoro sami Slovenci to sta: Frank Svete in Frank Arhar, oba bivša odborni-

ZDRAVNIŠKI NASVETI.

Piše vrh. zdravnik F. J. Kern.

Vprašanja in odgovori.

Kriš pogled.

Članica mi piše:

Jaz z enim očesom navkrej gledam, pa mož me sili, da naj grem k zdravniku, da bi se dalo oko obrniti na pravi prostor. Bojim se, da bi očesa ne izgubila, in pa velikih stroškov. Prilagam sliko, da vidite, če bi se dalo to z zdravili pomagati. Stara sem 20 let.

Pri otrocih izpod 6 do 8 let se da kriš pogled dostikrat ozdraviti z očali, pri odraslih pa očala malokdaj pomagajo. Če kriš pogled ovira vid in pači obraz, se je najbolje podvreči operaciji, ki ni posebno nevarna v rokah dobrega specialista za očesne bolezni. Preveč se pri očesu tiste mišice, ki vlečejo eno ali drugo oko navkrej. Ne morem odgovoriti na vprašanje, koliko bi operacija stala, ker vsak specialist drugače računa. Cene po raznih večjih mestih so različne.

Član mi piše:

Meni se potijo noge že iz mladih let; star sem zdaj že 30 let in sem "probal" vse mogoče stvari, kar mi je kdo nasvetoval. Med prsti me hudo srbi, kadar se sezujem, da dostikrat praskam do krvi.

Nekaterim osebam se močno potijo noge ali dani na rokah brez znanega vzroka. Prizadeti morajo biti živi, toda kakaj in kako, nam je uganka. Zoper potenje nog zaleže včasih prah, sestojajo iz galuna in borične kisline (Alum and Boric Acid). Nekaj prahu se raztopi v topli vodi, v kateri se kopajo noge vsak večer.

Članica mi piše:

Imam otroka bolnega že 5 tednov, ki ga lakira. Ponoči ne more spati, meče in zvija se semintja. Star je 10 mesecev. Zdravnik pravi, da je dobil na sadju. Ali so morda to gliste ali trakuljice?

Poleti največkrat otroke, posebno dojenčke dristira vsled zavijanja pokvarjenega mleka ali vzel neprimerne hrane, vsled nezrelega ali pokvarjenega sadja. Če bi bile gliste, bi jih mati lahko opazila v stolici. Prav uspešna zdravila soper drisko so "Buttermilk Tablets" (Tablets Bacillus Bulgaricus). Če bi ta zdravila rabili takoj prve dni driske, bi se v večina slučajih ustavila. Seveda bi ne smeli dati deset mesecev staremu otroku nikakega sadja, razen pomarančnega soka, in nikake trde hrane, dokler se želodec popolnoma ne popravi. Če pa driska traja več tednov, pogosto ni pomoči, ker je drob tedaj že precej pokvarjen. Veliko otrokov, katere dristira dlje časa, trpi na takozvani acidosis, to je da imajo v krvi preveč kislin; treba jim je dati alkalije, kakor sodo bikarbonat (Baking Soda) ali Milk of Magnesia.

Frank Heller:

Blagajna velikega vojvode.

Roman.

Iz švedčine preložil F. J.—o.

(Dalje.)

V njegovih žepih je našel Filip kar dva revolverja in nekaj cekinov, ko je bil gotov se je obrnil k grbaveu, ki mu je sledil s podplutimi očmi. Filip je našel v njegovem žepu četrti revolver in poleg tega še precejšnjo bado. Potem se je obrnil k velikemu vojvodi in rekel:

"Sedaj prinemem vrvi, da povežem te gospode, da dobi gospod predsednik svojo zaželjeno družbo!"

Stekel je in se vrnil z zavitkom vrvi. V petih minutah je bil častiti oče Ignacio — iz spoštovanja do cerkve je namreč zašel z njim — povezan in brez moči. Filip se je hotel ravnokar lotiti črnobradega narednika, ko se je situacija nenkrat spremenila. Grbasti gostilničar na skrajnem levem krilu je hitro ugotovil, da se oči in revolver velikega vojvode zanimata najbolj za narednika in duhovnika. Zato se je počasi in previdno odmaknil od narednika, poleg katerega je stal dosedaj. Vse večja in večja je postajala razdalja med njima, a veliki vojvoda ni opazil ni-

sar. Ko je Filip podrl Ignacia in ga dostojanstveno in a spoštljivo približal naredniku. . . je minjem položil na tla, ga povezal in silil grbasti Amadeo, da je prišel čas, da se lahko izkoristi. . . Hitro in nečujno kot žuželka koblica je skočil par korakov v stran proti izhodu. . . v hipu, ko je Ramon opazil njegov beg in nameril revolver, so se vrata odprla. . . Amadeo je bil zunaj in krogla iz Ramonovega revolverja je padla v prazen zrak. . .

Sedaj so pa sledili prizori z bliskovito naglica. . .

Črnobradi narednik je stal ves čas, ko je Filip preiskoval žep in vezal očeta Ignacia, peneč se je zvezo in pripravljen za napad kot tiger. . . ni ga dosti motil naperjeni revolver, Amadejev beg mu je dal poguma. Kot divja mačka je planil v onem trenutku, ko je Amadeo izginil skozi vrata, a škripajočimi zobmi in hripavim rjovenjem na "dona Ramona; predno se je mogel ta po strelo za pobežim gostilničarjem obrniti, so ga oklenile narednikove roke. . . in oba sta se zavallila po kamenitem tlaku. . . revolver je padel iz Ramonove roke in začela se je borba z mišicami. . . Ali borile so se mišice dostojne svojih sovražnikov! Ako je bil veliki vojvoda gotovo močnejši nego narednik, odtetala je narednikova jezga njegovo premoči. Vedel je, da se ne bori za svoje življenje. . . boril se je za načrte svoje in svojih prijateljev. Ako zmaga sedaj veliki vojvoda, tedaj so izgubljeni. . . ako ostane vojaka in meščanstvo brez voditeljev, preneha revolucija takoj. . . kakšna usoda pa čaka njene voditelje ni bilo težko pogoditi. Ako pa zmaga narednik, tedaj še ni vse izgubljeno.

In na prvi pogled je bilo res videti, da zmaga črnobradi narednik. . . Filip je kot onemeli opazoval borbo a ni se upal rabiti revolverja, oba sovražnika sta se valjala s tako naglico po kamenitem tlaku, da bi mogla zadeti krogla ravno tako zadnjega potomeca dinastije Ramiro kot njegovega nasprotnika; tudi razsvetljava je bila tako slaba, da jih ni mogel razločiti. Oče Ignacio, ki je ležal pri Filipovih nogah, je izpodbujal svojega zaveznika s hripavimi klici, začel je moliti in peti neko cerkveno pesem, ki je jako čudno odmevala v praznem in slabo razsvetljenem prostoru. Tedaj je pa skočil Filip — vse to je trajalo le eno minuto — bil pri obeh, ki sta se še vedno valjala po tleh; ko je pa hotel posesti v borbo, ga je hitro pogledal veliki vojvoda in rekel:

"Pustite naju, gospod profesor, njega polijem že sam k vragu!"

Situacija se je hitro menjala, v tem hipu je bil Ramon na boljšem, a že v naslednjem narednik Posada, ki so mu stopile krvave oči iz očesnih votlin. . . ravno, ko je hotel Filip kljub vojvodinim besedam posesti v boj in se je njegovo telo akrelo, potem zopet stegnolo. . . zagnal se je z vso silo, dobi narednika pod se in ga pritisnil na pod. . . toda zopet se mu je narednik napol izvil kot kača in njegov črnobradi obraz se je dvignil proti Ramonovemu vratu. . . odprl usta, da bi ugrižnil. . . Filip je prestrašen zaklical. . . don Ramon je odmaknil glavo in narednikovi zobje so zgrešili svoj cilj — zasadili so se pa v desno Ramonovo uho, katero so skoraj pregrizli. . . v tem hipu je Ramon zagrabil z zadnjo roko močjo vrat svojega nasprotnika in trikrat butnil njegovo glavo ob kamenite poske. . . (Dalje prihodnjic.)

RADA BI IZVEDELA

za katerega rojaka, ki ima kostonjevo drevje na svoji kmetiji (farmi). Ako je kateri naj mi takoj piše o tem na moj naslov: Olga Pacak, P. O. West Willington, Conn. (Adv.)



Najboljša Cigareta

6001 Superior Avenue, Cleveland, O.

Slovenska Narodna



Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inskop. 17. junija 1904 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2887-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbori

UPRAVNI ODESEK:

Predsednik Vincent Cinkar, podpredsednik Andrew Vidrick, R. F. D. Box 82, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolnišnega odbora Blaz Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jafa Zavratnik, upravitelj glasila Filip Gedin.

FOROTNI ODESEK:

John Underwood, predsednik, 406 W. May St., Springfield, Ill., Mar. Zelenkhar, Box 278, Barberton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Tordoli, Box 181, Lawrence, Pa., John Gorick, 414 W. May St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODESEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blaz Novak, predsednik, 2887-89 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambros, Box 286, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 104, Green, Kans., na jugovzhodu; Max Mare, Box 186, Buhl, Miss., na severovzhodu; Mike Supel, 8483 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zalta, predsednik, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Fred Semrah, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 8806 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Zdržitveni odbor:

Predsednik: Frank Alai, 2134 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Jos. Oves, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Jos. Skuh, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

VARNOSTNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 8208 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. POZOR!—Korrespondenca z gl. odborskimi, ki delajo v glavnem uradu, se vrši tabele:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se namreč posiljujejo S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODFORE SE NASLOVJE: Bolniški odbor S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote volje se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se posiljujejo naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse petične glade posiljujejo v gl. izvrševalnem odboru na naj poljši: Frank Zalta, predsednik nadzornega odbora, 5806 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsi petični na gl. poročilni odbor se naj posiljujejo na naslov: John Underwood, 406 W. May St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi opisi, razen tistih, oglaš, naročilna in sploh vse, ki se v zvezi s glasilom jednote, naj se posiljujejo na naslov: "Prosveta", 2887-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAKVALO IN KAVALA.

Z žalostnim srom naznanjam tužno vest vsem znancem, prijateljem in sorodnikom, da je preminula moja ljubljena soproga oziroma mati

KATAKINA SERBINO,

rojena v Trbovljah na Štajerskem. Umrila je v starosti 46 let, dne 12. septembra 1922 ob 10:30 minut dopoldne po kratki in mučni 23 ur trajajoči bolezni. Pogreb se je vršil v hiši žalosti dne 14. sept. t. l. Bila je članica društva št. 27, S. N. P. J., katerega članom se lepo zahvaljujem za darovane krasne vence in za spremstvo k zadnjem počitku. Hvala članicam društva št. 164, S. N. P. J. za njih obiske in vdeležbo pri pogrebu, za podarjene vence in cvetlice, ki so jih podarile v zadnji spomin. Moja najlepša hvala vsem, ki so jo obiskali za časa bolezni, ob mrtvaškem odru in jo spremlili na pokopališče. Želim, da sprejmejo mojo zahvalo vsi, ki so se kaj štrivali in mi pomagali bodisi na en ali drugi način, ter me tolažili ob časi nesreče. V stari domovini zapušta dva brata in eno sestro v Ameriki pa eno omoženo sestro Mary Medvešek neke na zapadu. Počivaj mirno, draga soproga in mati, lahka naj ti bode ameriška zemlja. Žalujoci ostali: Matevž Skrbine, soproj: Mirko, Viktor, Matevž in Frank, sinovi; Katarina in Marija omožena Božič, hčere in John Božič, zet. Frontenas, Kans.

THE C. O. J. COMPANY MARQUETTE, MICH.

potrebuje več delavcev za delati drva, plačamo po \$2.00 od sečnja (klafre). Dober les, nove kempe, stalno delo. Vsa nadaljna pojasnila vam daje vaš rojak: John Knaus, Box 20, Limestone, Mich. (Adv.)

Priseljevanje iz starega kraja v Ameriko je bilo 1. julija t. l. odprto.

Pišite meni, da vam naredim pravilno in dobro prošjo. Če oseba ne pride povrnem denar. Ne odlašajte da ne bo kvota zopet iztrpana.

MATIJA SKENDER,

ZAVNI NOTAR na Ameriko in stari kraj. 5227 Butler Street, PITTSBURGH, PA.

Za kuhanje piva doma

(Imamo v zalogi slad, kmečji, sladkor in vse druge potrebščine. Poiskajte in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vodo je najboljše in najcenejše. Dobiti je tudi veliko sodov, steklenice in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje. Grocrtijam, sladničarjem in v prodajalnicah živilstva damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6001 Superior Avenue, Cleveland, O.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

CONARD

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

845 E. Ohio Street, Telefon Cedar 2888

H. S. PITTSBURGH, PA.

Dr. J. V. Grahak ZDRAVNIK.

4

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Narodna: Zedinjena država (Ivan Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.60 na tri mesece, in za inostranstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v objavi n. pr. (Aug. 31-22) poleg valoga imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Posvetite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

IMPERIJALISTI V EVROPI TROBIJO V VOJNI ROG.

Dolžnost pametnih ljudi je, da nastopijo proti blaznemu ščuvanju.

Vojna nevarnost se bliža z neznanako hitricco. Iskra ni pričela žareti na Balkanu kot v letu 1914, ampak začela je v Mali Aziji in evropski imperijalisti so že na delu, da jo razpihajo v silen požar.

Seveda se to ščuvanje ne vrši s klicem, da naj se napove vojna Turkom, ampak propaganda se vrši v časopisu, kaj je treba podvzeti, da turške čete ne pridejo v Carigrad.

Tako listi poročajo, da je treba od petnajst do eden in dvajset zavezniških divizij, da se razpostavijo ob Dardanelah, da se tako prepreči prehod turških čet v Bosporu. Drugi modrujejo, da nimajo Turki velikih topov, da jim mornarica zabrani prehod prek Bospora. Neka druga vest pa pripoveduje, da so dobile tovarne na Angleškem, v katerih izdelujejo malo orožje in municijo nalog, da delajo v njih nočindan.

Casnikarski poročevalec John Clayton pripoveduje, da so mu britaki oficirji povedali, da se morajo zavezniki po nalogu Kemal paše v šest dneh umakniti iz Carigrada.

Vse take vesti in druge, da se je Velika Britanija obrnila za vojaške čete na svoje kolonije, je navadna vojna propaganda.

Faktično je položaj resen. Vsi fakti govore, da so razmere take, da pride do vojne med Turčijo in Britanijo, mogoče tudi s Francijo. Že to bi bila velika nesreča za prizadete narode, ako se res kaj takega zgodi. Skušnje nas uče, da ne bo ostalo le pri vojni s Francijo in Britanijo na eni strani in Turčijo na drugi strani, ako združijo vojna furija.

Balkanske države imajo tudi svoje želje. Jugoslovija želi Solun, kot naravni izhod do Sredozemskega morja in hoče za vsako ceno preprečiti dohod Bolgarije do Sredozemskega morja. Rumunska ima tudi svoje posebne želje, kajti imperijalisti v vseh deželah jih imajo in jih znajo s spretno propagando prikazati kot ljudske želje, dasiravno ljudstvo v vseh deželah zahteva mir, ki ga zelo potrebuje, ker se niso zacelile še rane svetovne vojne.

Kadar se skala zatoči po hribu nizdol, jo je težko ustaviti. Tako je tudi v vojno. Kadar prično grmeti topovi, je težko ustaviti vojno, a ravno tako težko je preprečiti, da vojna ne potegne še drugih narodov v vojni vrtnec in tako razpiha malo iskrico v svetovni požar.

Ko je bila vojna napovedana Srbiji v letu 1914, so nekateri ljudje delali neslane dovčipe, češ, v dveh mesecih bo vse končano. Ali po dveh mesecih ni bilo več slišati nealnih dovčipov, ampak ravno tisti ljudje, ki so mislili, da bo vojna s Srbijo navadna burka, so hodili okoli z dolgimi obrazi, na katerih je bilo odločno čitati, da so doživeli veliko razočaranje.

Kadar bodo pričeli grmeti topovi ob Bosporu, ne bo ponehala vojna propaganda, ampak bo šele pričela s pravo furijo. Prizadeti bodo iskali zaveznike. V Evropi in Ameriki bo pričela vojna propaganda. Ponekod bodo slikali Turke kot strašne krvoloce, ki more in požigajo. Taka propaganda je že pričela, ko so poročali, da so Turki požgali Smirno do tal.

Dasiravno je jasno kot beli dan, da Turki niso tako neumni, da bi sami zažgali Smirno, po kateri so koprneli, ker jim je bila dragocena reč. Ako se taka propaganda širi dan za dnem, prične učinkovati tudi na mirne ljudi, da se omotijo in postanejo vojnoblazni. Kadar se vojna blaznost razširi, tedaj ni več daleč tisti korak, ki je potreben, da je država zapletena v vojno. Kaj je vojna, smo doživeli v zadnji svetovni vojni, ki je še vsem v živem spominu.

Amerika zdaj lahko veliko stori za ohranitev miru, predno je prišlo do spopadov ob Bosporu. Vprašanja, ki jih hočejo rešiti z ognjem in mečem, se dajo izravnati tudi pri mizi.

Zdi se, da se v Washingtonu zavedajo tega dejstva in da delajo za ohranitev miru. Bolje je ohraniti mir, kakor ga loviti po tem, ko so že oborožene sile udarile skupaj. Danes so razmere na svetu take, ako se v enem kraju zgodi nekaj izrednega, ako pride velik sunek v sedanji red ali razmere, da se ta sunek občuti po vsem svetu. In zategadelj je bolje, da se prepreči sunek, ki prinese vsem narodom nove poteškoče in gorje.

Se je čas, da se ohrani mir. In če bodo tisti državniki izvršili svojo dolžnost in napravili potreben pritisk, ki vidi napredek za človeško družbo le v miru, tedaj ne pride do vojne in spor se izravna pri zeleni mizi.

Stara kaša se pogreva.

Ako pogledamo poročila Brookmire Economic Service, se pripramo, da zagovorniki sedanjega gospodarskega reda premlevajo stare otrobe, kadar navajajo vzroke za druginjo.

Poročilo pravi, da druginja ostane in da se mogoče še poveča. Za to navaja tri vzroke. Prvič stavke, drugič visoke delavske mezde, tretjič pa pravi, da kupovalna moč ne more vzdržati tako visoke špekulacije kot v letu 1919.

Značilno je tudi, da Brookmire pravi, da bodo visoke mezde, ki so jih izvojevali rudarji s stavko, pomagale vzdržati in povečati druginjo.

To pogrevanje stare godle, da so delavske mezde zakrivilje druginjo in da jo še povečajo, ni drugače kot propaganda privatnih velebizniških interesov, da ljudstvo ne spozna, kje so tisti krivci, ki mu kosaro s krhlim obelajom vedno višje in višje.

Ali naravnost smešno je, ako Brookmire trdi, da so rudarji s stavko izvojevali visoke mezde, ko je že skoraj malenkost znano, da se rudarjem ni povzela mešda, ampak prejimali bodo mešdo, kakršno so dobivali lani. Ako se premog podraži, je podražitev povzročila lakomnost premogovniških podjetnikov po večjem profitu.

Delavci se lahko iz teh obdolžitven nauče, da jih prvič privatni bizniški interesi vedno prikazujejo ob času druginje kot grešne koske, da ložje oplenjujejo ljudstvo. Ako hočejo resno nastopiti proti takemu krivemu natolesvanju, rešiti se stavk in gospodarskega kaosa, ki ga povzročajo privatni bizniški interesi, se morajo politično organizirati in podvzeti proti privatnim/bizniškim interesom politično akcijo. Stavke jih ne bodo rešile sedanje misli. Ako delavci danes zmagajo in si zboljšajo mezde, drugi dan privatni bizniški interesi navijejo cene navzgor in delavci pridejo iz dežja pod kap. Delavci se morajo politično organizirati in svojo propagando za politično organizacijo razširiti med farmerje, da tako dobe nekoga dne večino v postavo državnih zborih. Dokler si delavci ne pribore tiste politične moči, ki je potrebna, da se gospodarstvo v sloveški družbi tako preuredi, da postanejo stavke nepotrebne, bodo še stakali in trpeli zaradi druginje. Da se pribori taka politična moč, se morajo delavci organizirati politično.

Delavci glasuj za svoje kandidate, za kandidate, ki jih postavijo s razrednoodločnim farmerjem vred, in prišli bodo bolj dnevni za delavno ljudstvo.

Bolnik na Bosporu je zopet krepak in zdrav.

Ko so bile premagane centralne evropske sile in se je pričel sklopiti mir, je bila splošna sodba ljudi, ki sebe nazivljejo velike državnike, da je po bolniku v Carigradu.

Zavezniki Turčije so že zdavnaj bankrotirali in prosijo za drobtine, ki padajo s mize zaveznikov. Bolnik na Bosporu pa ni izdihnil, kot so pričakovali vsi "veliki državniki", da se zgodi. Ko je ta bolnik ležal že v zadnjih dihljih, so mu zagrozili, da naj hitro izdihne, kajti tudi umetno dihanje ga več ne oživi. A glej ga slomka, Turčija se kar čez noč postavi na noge, pograbi enega svojih sovražnikov, pretepe njegovo armado, polovi njegove generale in zapodi drobce njegove armade do morja.

Grška armada je tepena, zdrobljena, njen novi vrhovni poveljnik ujet. Tako so poročale brzojavne vesti zadnja dva tedna.

Grški imperijalisti so poslali po sklenjenem miru po svojem ljubljenej Konstantinu v Svico, da se naj hitro vrne domov, da vzamejo v Azijo, kar se vzeti da. Bila je prava imperijalistična pustolovina, ki je žalostno končala v Aziji.

Se pred dobrimi štirinajstimi dnevi je oficijelna Grčija grozila, da zasede Carigrad in ga pridržijo zase. Grški imperijalisti so ob tej priložnosti prav po robato zaroljali s sabljo. Ali karte so se spremenile čez noč, ropot grških sabelj je utihnil in slišal se je šivenet orožja grške armade na begu.

Zaveznikom, saj nekaterim ni ta položaj prav nič všeč, akoravno se mogoče nekateri na tihem strinjajo z njim. Nevarnost postojí tukaj, da se boj zanese na Balkan. In če začari zopet na Balkanu, kdo ve kje ta požar konča?

Zavezniki tudi ne morejo razumeti, zakaj Turki zahtevajo Carigrad tako iracionalno zase. Kajti že krščanski vzroki so tako veliki, da Carigrad ne more ostati v rokah "nevernikov". Turki pa menijo, da ne razumejo zaveznikov, zakaj bi Carigrad ne ostal v turških rokah, ko je večina prebivalcev v Carigradu vendar mohamedanske vere.

Ampak zaveznikom se ne gre toliko zaradi brščanske vere, to govore razne brzojavke, pa tudi neki članek, ki ga je priobčil Paul Rheinisch, kateri je bil več let ameriški poslanik v Kitaju in okoli dvanajset let poslanik v Carigradu.

Pod besedo zavezniki se razume vedno navadno Anglijo in Francijo. Ko so prišle v javnost vesti o zmagi Turkov, so zagledale beli dan tudi vesti, ki so pripovedovale, da sumijo Italijo, da je podpirala Turke z municijo in orožjem. Pred več meseci so dolžili Rusijo, da uganja take reči.

Rheinishov članek pa pripoveduje, da sta Anglija in Francija že pred štirimi leti napravili sporazum, da Carigrad pripade Franciji, v zameno pa dobi Velika Britanija velike koncesije v Afriki in proste roko v Aziji. Stvar se pa ne sme prehitro seveda izvesti, kajti če ne, se bo vojvokavne amatralo za navadno izmenjavalno kupčijo.

Fakt postojí, da so Turki zmagovali. Kako Turki izrabijo svojo zmago, tega ne bodo nikomur obelali na nos. To je velika uganja, ki dela skrbi Franciji in Angliji. Kadar kdo zmaguje, se zelo nerad tam ustavi, kjer mu drugi ukazuje, da naj postojí, da si njegovo ozemlje kasneje razdeli med sabo.

Smirna.

Smirna, o kateri je zadnje dni toliko poročil, je eno najstarejših mest na svetu. Nahaja se na južno-zapadnem bregu Male Azije in šteje po zadnjem uradnem štetju leta 1912 — pomnejših poročil ni — nekaj čez 250,000 prebivalcev.

Arheološke izkopine dokazujejo, da je bila Smirna bivališče ljudi še v kameni dobi. Njeni originalni prebivalci so bili Semiti sredozemskega plemena, čigar predstavniki so dananjši južni Evropejci majhne, čokate postave, zagorele polti in črni lasi ter oči.

Okrog leta 1500 pred Kr. je bila Smirna pod vladjo minoanjskih vladarjev na Kreti. Njena kultura je bila kretanska do prihoda Grkov, ki so že poznali železo; prejšnji prebivalci so imeli orožje in orožje iz kamna in bronu.

Grški pesnik Homer, ki je živel približno tisoč let pred Kristom, je poznal Smirno in v svojih pesnitvah je omenja kot "stara grško mesto". Efolijani so bili prvi grški naseljenci, ki so osvojili Smirno in ji dali sedanje ime. Efolijani, kakor drugi stari Grki, so bili blondini; imeli so belo polt, velike svetle in rdeče lase ter plave oči. Prišli so iz severno-vzhodnih krajev Evrope, kjer je zdaj Rusija, in poplavalji ves balkanski polotok in bližnje otoke, podjarmili in uničili staro kulturo Krete ter si podvrgli dober kos Male Azije.

Za Efolijani so prišli jonski Grki okrog leta 700 pred Kr. Njim so sledili Armeni in Lidijci s gorških višin Kavkazije. Ti so bili sorodniki Hitov, ki so se naselili ob Donavi, kjer je zdaj Rumunija in Sedmograška. Nato je bila Smirna plen nešteti armad in osvojevalcev, ki so se neprenehoma podili po Mali Aziji med Babilonijo in Egiptom. Kmalu je padla pod Medij in Perzij. Ob vsakem padcu je bila Smirna razdejana: Macedonski kralj Aleksander Veliki je hotel mesto obnoviti, pa se mu ni posrečilo. Pozneje je bila Smirna v rokah Grkov, Rimljanov in Bizantincev.

Tekom stoletij se je spremenil tip prvotnih grških prebivalcev kakor se je to zgodilo v vseh krajih ob Sredozemskem morju. Blondini so izgubili in prevladali so zagoreli. Vsek temu je južno podnebje, kateremu so plavalasi Arjci povzod podlegli.

Okoli leta 1000 po Kr. je prišel nov sovražnik, ki je osvojil Smirno. Bili so Turki, ki so se privallili iz srednje Azije, iz Tartarije in Turkestana. Turki so oddaljili sorodniki rodev, ki žive v baltičnih državah, na Finskem in Madžarov; Obri in Huni so tudi bili njihovi sorodniki.

Leta 1402 je Smirno vzel Tamburjan, poglavar Mongolov, rumenopoltnega ljudstva, ki je prišlo iz severne Kitajeke. Mongoli so pokrali mesto, poklali prebivalce in tako uničili Smirno, da ni skoro ostal kamen na kamnu. Tamburjan je celo ukazal zasipati pristanišče in vodnjake. Po smrti Tamburjana so Turki prepodili Mongole in zopet zagospodarili v Smirni, ki je ostala v njihovih rokah do leta 1919, ko so grške čete po sklepu zaveznikov zasedle mesto.

Večina prebivalcev v Smirni je semitskega in armenskega pokolenja; oboji so zagorele polti in črni lasi ter oči. Med njimi je tudi nekaj Jugoslovancev, ki se imenujejo Grke. Tupatam je še opaziti starodavno grški plavalasi tip. Turki so v manjšini, čeprav so gospodarji Smirne še čez 500 let. Po veri so prebivalci pomčan: pravoslavni Grki, katoliški Armeni, šidje in muslimani.

Smirna ima krasno podnebje in v okolici raste fine južno sadje in grozdje, iz katerega delajo dobra vina. Pokrajina ob morju bi lahko bila pravi paradiz, ako bi uživala mir in dobro gospodarstvo. Nesreča za Smirno je še od pamtveka, ker stoji na križišču večnega preseljevanja narodov, bojev in tekmovalja osvojevalcev za pien.

Književne vesti.

"Aleksa". Spisala Ema Božičević. Split. Naklada "Jugoslovanske knjižare". Cena 4 dinarje. Mehka vezba.

Knjiga s gornjim naslovom, katero smo prejeli na ogled, je v hrvaškem jeziku in ima 124 strani. Vsebinska knjiga je ljubzenska povest. Bratom Hrvatom in slovenskim čitateljem, ki se zanimajo za hrvaško literaturo, priporočamo.

Meteoriti.

Nekateri ameriški zdravniki so ne zmenijo za Turke, ne za Grke in ne za štrake, temveč debatirajo o poljubih in učinkih poljubovanja na zdravje človeka. Gotova stranka trdi, da je poljubovanje škodljivo, ker prenaša bacele iz ust v usta; druga stranka pa pravi, da gornje velja le za hladne poljube, ki so v navadi med ljudmi enega spola, sorodniki in stari ljudmi, dočim poljubi med zaljubljenimi pari zbuja vročino, katere umori bacele.

V interesu vseh, srečno zaljubljenih ljudi je želeli, da je druga stranka v pravem.

Te dni se ustanovlja v Chicagu "velika unija". Štiri organizacije v eni industriji se bodo združile; štirje gospodarji postanejo eden gospodar, štiri blagajne bodo ena blagajna.

Zarota? Kriminalni sindikalizem!-Arefacije, ječa! Nothing doing! Zdrnujejo se kralji mesa: Armour, Wilson, Morris in Cudahy.

Delavci v klavniški in mesni industriji seveda morajo imeti kakih 99 unij, ako nečajo biti kriminalni sindikalisti.

Sveta entente, ki je pred štiri leti rešila demokracijo in že štiri leta zdravi Evropo, praznuje danes veliko elavnost štiriletnega miru in krščanske ljubezni! V Londonu plešajo vence, v Parizu zidajo slavoloke, v Rimu nahajajo sveče, na Grškem zahtajajo kadilo, na Balkanu pokajo topiči, v Mali Aziji plapolajo kresli in na Irskem zvončkljajo.

Gloria tibi, Domine! Poskakuj, krščanski svet! Mir, najlepši in najsvetejši mir je od tistega časa, odkar je bil kajzer obesen!

Prihodnji teden bo velika knežinja Kuma Uzmovič Rafiniranova servirala vsem resnicosvražnim časopisom dolgo povest o boljševiški škoki. Povest je zelo krvava in pokazuje, kako so boljševiki poklali 300 milijonov Rusov in vse prebivalce na luni in v Devrti deželi. Knežinja Kuma Uzmovič Rafiniranova je velika revica; drugača nima kot anopiš ruskih delnic, katere je prinesla za doto sinu nekoga pittersburškega milijonarja, ki jo je poročil iz ljubezni do — rubljev, ki so bili. Velike avtoritete: Bakmetev, Semjonov in baron Funkenhauser jémajo, da je njena povest resnična do zadnje kaplje črne krvi.

Hajd, stisnite si nosnice in nabrusite si škarje!

V Jugoslaviji bodo kmalu imeli samo ministri volilno pravico.

Pater je opoval in opiljuval najnovejšo slovensko knjigo "Izvor življenja" kakor je bilo pričakovati. Knjiga mu je porno-grafična (svinjska, po domače rečeno). Knjiga bi morala biti v latinskem, tako da bi jo razumeli le izvoljenice, potem bi bilo vse v redu; ker pa je v domačem jeziku pisana, tako da jo vsakdo lahko razume, je ogenj v strehi. Američani imajo vse polno takih knjig, ki so jih spisali strokovnjaki za izobrazbo ljudstva, pa jih nihče ne imenuje pornografske.

Prav je imel Heine: "Čistim ljudem je vse čisto, svinjam je pa vse svinjsko."

Včasih so le ptiči in angelji letali po zraku. Danes letajo ljudje, h katerim se pristevajo tudi kardinali. Dva kardinala sta pred kratkim prišla na letalu v Loreto, kjer je znana romarska cerkev. Zdalj poročajo, da papež Pij tudi dobi eroplan. Jetniki navadno nimajo letal in avtomobilov, toda vatikanski "jetnik" ima oboje in morda dobi tudi mladostno žlezo.

Eroplan in produkt žudeža, temveč možganov in rok. Čudeži so se godili le takrat, ko so angelji prenašali loretsko hišico; če je bo treba danes prenesti iz Italije nazaj v Nazaret, jo bo treba naložiti na eroplan. Svet je postal grozno materialen. Oj ti prokleto znanost, kako te ima nekdo rad naskrivaj!

V Iowi je duhovnik-šerif obesil morlica. Predno mu je izpomaknil oder pod nogami, mu je prečital nekaj odstavkov iz svetega pisma v opravičenje svoje krvave službe in smrtne kazni. Obojence je kajpada umrl ves srečen, saj ga je božji namestnik poslal naravnost k Bogu!

Cvetoš odsever sedanje krščanske civilizacije!

K. T. B.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Cleveland, O. — Zopet se oglašam v prid Slovenskega narodnega doma. Naše društvo je tudi v kampanji za Slovenski narodni dom in zagradel je agitacija potrebna, da bo naše društvo 100. odstotno do 31. decembra t. l. Da se to zgodi, je treba, da vsaka članica društva Napredne Slovenke, šteje 137 S. N. P. J., podpiše saj po eno delnico za Slovenski narodni dom. Ako se to ne zgodi, izgubimo tekmo in s tem deset dolarjev. Torej sestre na noge in na agitacijo za Slovenski narodni dom!

Javnosti pa poročam, da je naše društvo podaljšalo prost pristop do konca leta 1922. Časa je torej dosti za pridobivanje novih članic, a da se čas koristno izrablja za društvo, je treba takoj prijeti s pridobivanjem novih članic. Sestre, agitirajte za naše društvo! Priljubite vsaka saj po eno delnico na prihodno leto. Slovenk v Clevelandu je še vedno malo, ki niso pri nobeni podporni organizaciji. Polje za agitacijo je torej široko, le obdelati ga je treba in uspehi bodo tukaj.

Naše društvo priredi veselico dne tridesetega septembra zvečer v Slovenskem narodnem domu. Samoposebi se razume, da bo ples in da se bomo prav veselo sukal na plesišču. Okusne jedi bodo tudi pripravljene, pekle se bodo dvonoge živali in grozdovniki, kakor ne bo primanjkovalo. S par besedami: **Vsaga bo dosti!**

To je prva jesenska veselica v Slovenskem narodnem domu. In zagradel kličem vsem tukajšnjim Slovencem: Pridite na veselico, žal vam ne bo nikdar!

Pa tudi članice ne pozabite priti vse do zadnjega na veselico, ako vas ne zdržuje bolezen ali kateri drugi izredno važen vzrok. Članice tvorimo društvo, torej smo društvene članice. To pomeni, da je naša dolžnost, da posetimo veselico. Imamo eneinsne pravice, torej imamo tudi enake dolžnosti. Na tej veselici bom zapisala imena vseh članic, ki se veselice udeležijo, da tako vidimo, koliko nas bo na veselici.

Vse na veselico v soboto zvečer dne tridesetega septembra v Slovenskem narodnem domu!

Sestram priporočam, da plačajo mesečne prispevke do petindvajsetega septembra, ker imam izdelati trimesečni račun in poročilo. Čas za vplačilo je do 23—24—25 tega meseca. Časa je dosti in upam, da bo moj nasvet upoštevan. — **Mary Bajt.**

Claridge, Pa. — Sedaj je že precej časa minilo, od kar je bil zadnji dopis iz naše naselbine v Prosveti. Tako naj malo povem kako se sedaj pri nas godi.

Z veseljem smo bli na štrajk, četudi nismo bili ravno pri prvih, ko se nam je povedalo, da sedaj je ura za nas, da si združimo močmi izvojujemo, za kar smo že večkrat štrajkali, a zakonji. Obiljubljavali in zabičevali se je nam, da nikdo ne gre na delo prej, da gremo vsi. Prišla je clevelandka konferenca, pobotali so se s par družinami, katerim so druge sledile in mi Westmorelandski trpinji smo pa ostali na cedilu. Res je podpisalo pogodbo nekaj malih jam in par jih še bo, ali od teh mi nismo bili odvisni popred in tudi zanprej ne bomo. Mi gledamo tja, kjer se nam da, redni zaslužek, pa naj si be polti ali pozimi gotovega dela smo si gotovi.

Ni nam žal za one dneve, katere smo pustili v skupni borbi, ali kar je sedaj, je pa odveč. Povedali so nam tudi, ako hočemo unijo imeti, naj si jo sami izvojujemo, ker tudi oni so se morali biti za njo. Pa dragi prijatelji, to je pošteno, vsak naj gleda zase. Danes danjki je težko unijo ustanovljati v razmerah, kot so sedaj. Povem vam, da ob času, ko je bila unija ustanovljena, imeli so štrajkarji več svobode kot jo imajo danes prosti ljudje. Zakelji moke je bil 40 centov, funt mesa 5 centov, in mesarji so metali drobovino v cestne jarke. Živelo se je, da se je sčasoma pozabilo na štrajk. A danes niso varni ne na cesti, ne drugod, še v svoji hiši, ne da te kaj ne doleti, kar ne bom opisoval, ker ve to vsak.

Pravilno bi bilo, da ko so ali drugi ne delo, povedati tudi nam, da to storimo in ako se nas spomladi rabi, lahko zopet pride ven. Tako nas skušajo držati do spomladi in če bo treba, da zopet s drugimi štrajkamo in tako

slednjič do kosti oguljenim ukazati za delom.

Ko bi bili skupno štrajkali, bi ne bilo treba čakati dolgo in stvar bi bila za nas vse dobljena. Tako se pa izpolnjuje natančno kot je bilo pri nas navadno v prejšnjih štrajkih 1894, 1900 in 1910, vsakokrat smo bili speljani na led. Govorijo nam, da gremo drugam, mnogi so to tudi storili in šli so, dobili delo, stanovanja ne itd. in po tedenskem tavanju zopet prišli nazaj. Drugi pa ki so dobili vse, ne dobijo dovolj vozov, ne železniških kar in privsem jih pa še obirajo tako da je naravnost brezupno.

Ko je bil štrajk končan je bil čas organizatorjev nam povedati, da gremo na delo, in če ne tega niso upali z besedo, naj bi bili že s pismom tako storili. Priporočali nam o podpori in večletni stavki, je naravnost bedarije, ker vsi večji rovi imajo največje dovolj, seveda najslabše je pri nas. A dobili jih bodo. Naši ljudje grede drugam in drugi sem, ker za lepo plačo, kot je danes se že dobi ljudi za delo.

Tako kot kaže do sedaj, smo štrajkali za najtežje in drugim pripomogli k zmagi, in če tudi se vrnemo na delo, kot že delajo to drugi, se ne moremo imenovati kot da bi bili svoje stvar izgubili.

Slišimo, da se že vračajo na delo po sosednjih naselbinah, tudi pri nas se pričinja to gibanje in so nekateri že to stvar storili.

Jaz vam ne dajem nikakega sveta, storite po svojem, ker stari ste dovolj in tudi izkušeni. Nečem zamere ne od te in ne druge strani, storite po svojem. — **Poročevalce.**

Bolivar, Pa. — Bral sem dopis, ki se tiče mene, tajnika društva št. 440. Vdova Uršula Novak zavete od mene, kar pa ni mogoče, da bi nekaj preklicala. Od mene ni ona čula nobene besede, kar pa so morda čuli drugi, bilo je zgovorjeno v šali. Kar se tiče radi ključitve člana iz našega društva, ker se ni držal pravil, ter je bil črtan radi stavke in drugega, ne morem popisati vsaj toliko časa ne, dokler izvemo ukrepov iz glavnega urada. Če sem v šali kaj izrekel napram sestrin Mary Tomazini, bi to nikakor ne bilo za pisanje po časopisih, če se čuti sestra užaljeno, naj bi kar mene k sebi poklicala in vse bi se bila pogovorila. Nekdo, ki je pravičen, pogosto ne dopada ljudem in ne marajo zanj, onega pa, ki ni pravičen, imajo vsi radi. Ali naj bo to za plačilo, ker moram vse sam skrbeti pri društvu? Nekaterim seveda ni prav, da smo društvo prenesli na Bolivar, a naj bo kakorkoli, treba je, da gledamo, da društvo kolikor bolje uspeva in to se lahko zgodi tam, kjer je več članov društva, ne pa tam, kjer so samo tri družine, pri katerih so člani društva. — **Frank Kos, tajnik.**

Girard, Kans. — Velika premogarska stavka je končana, pogodba med rudarji in operatorji podpisana in kansaški rudarji lahko ponovno na svojo vztrajnost, ker stankali so skozi 11 mesecev. Gotovo smo največ pripomogli k sedanjemu zmagi rudarjev. Pač ne vsi. Oni, ki so ves čas premogarske stavke kopali in prodajali premog, se sedaj perejo po časopisih.

V številki 277 Prosvete je rojak, ki je celo stavko kopal in prodajal premog, pisal dopis. Poslužil se je zagovora, ki ne drži. Pokazal bi rad, da brez najmanjšega strahu stopi pred rojake, pri tem pa ne ve, da so si rojaki že dobro zapomnili vse take in ne bodo pozabili, če piše še tisoč enakih dopisov.

Dopisnik pravi, da so oni, ki so delali med stavko, izgubili vse upanje in bili prisiljeni iti delati nekam v Mulberry. Kako je to, da so oni izgubili upanje? Zakaj ga nismo izgubili drugi? "Vse šikaniranje nas ni spravilo k sramotnemu delu". Kako delo pa smatra dopisnik za sramotno? Zavedni delavci smatrajo za najslabše delo ono, ki ga opravljajo med stavko nezavedni.

Nadaleje on napada našega rojaka, da je hodil med protestno stavko okoli bosa spravevati ga, če ga bo zaposlil po končani stavki. Moško pripominja: "Kaj takega zavedni rojaki nismo delali, pustili smo pri miru vse bosa in nam nasprotno, misleč si, da mora biti pridobljena veliko pomembna stavka ali pa vse izgubljeno."

Morda rojak ne ve, da zavedni rojaki tudi med sedanjavo stavko niso kopali in prodajali premoga, kakor ga je on, pač pa so ostali

trdni v naših vrstah, in vrstah stankarjev. Že v mojem zadnjem dopisu iz Girarda, Kans., sem pisal, da se rojaki prej informirajte, predno bi sprejeli kogarkoli v svojo lokalno organizacijo, če bi prišel od nas. Zato vas opominjam še enkrat, da ne očitajte na dopise, v katerih se perejo oni, ki so delali med stavko. Postala so jim vroča tla pri nas in preselili so se iz kempe 50 in 51. Ne ozirajte se na dopise takih, ki jim med preteklo stavko ni bila v mar Prosveta, ko jih je klicala, naj se pridružio stankarjem, sedaj ko se je treba oprati in stopiti pred rojake čistim, pa se poslužujejo naprednega časopisa.

Pozdrav zavednim rojakom. — **Kansaški premogar.**

White Valley, Pa. — Premogarska stavka je torej končana, zmaga je velika, premogarski magnetje so kapitulirali, premogarji zmagali na celi črti, največja zmaga v zgodovini ameriških delavcev, tako nekako smo čitali zadnje čase po različnih listih z debelimi črkami tiakana poročila. Človek bi si mislil, aha, sedaj smo na konju, toda, ko se dobro zave, spozna, da ne sedi na konju niti na četveronožju, ki je konju podoben, le da ima daljša ušesa in krajši rep, temveč da je na tleh v prahu kot dosedaj. Kdo je temu kriv? Premogarji po Westmorelandu in nekaterih bližnjih okrajih, ki smo še vedno na stavki, gotovo ne. V prvi vrsti moramo šteti, da so voditelji, ki jim je največ le za lastne interese, delavci pa so jim v mnogih slučajih deveta briga. Na premogarje, organizirane v U. M. W. odpade krivda le v toliko, ker so zaupali vodstvo nesposobnim ljudem.

Nekateri elementi povzročajo J. L. Lewisa v deveta nebesa, to je celo za dve nadstropji višje kot je Mohamed. Spoznanje bo sicer prišlo, pa bo žal prepozno. Kaj vam koristi začasna zmaga, če se bo po čez dobrega pol leta sedanja borba ponovila. Tedaj je težko upati, da se bodo rudarji, ki jih je organizacija sedaj pustila na cedilu, pridružili. Kdo jim more to zameriti? Prepričan sem, če bi bili vtrajali skupno še par tednov na stavki, bi bila naša zmaga popolna in vem, da tako tudi misli enako veliko število organiziranih premogarjev. To da kaj nam pomaga, če pa je še veliko takih, da se ne zavedajo položaja. Veselijo se zmage, v resnici pa ta zmaga ni tako sijajna. Z združenimi močmi je boj težak, toliko težje pa boste prišli do zmage, ako se vam ne pridružijo neorganizirani premogarji, ki so tu, sem že omenil, še vedno na stavki. Koliko časa bomo, še ne vem, ker vsaki dan jih dela več. Slovenec, kolikor je meni znano, še ni med njimi, (izvemši nekoga, ki se prišteva, da je "kompanist" in poleg tega še bos), toda bojim se, da bodo, ko pride ta dopis v javnost, že večinoma delali, kdor je tako "arečen" da bo delo dobil, ako ni zapisan na črni listi. Podati se bo moral s trebihom za kruhom in tudi sam se lahko prištevam za tako srečnega. Ne bojim se za sebe, saj kamor grem, vse moje gre z menoj, obiljujem pa one, ki imajo sicer svoja stanovanja, toda brez vsakih sredstev so, izvemši imajo kopice otrok. Kaki morajo biti občutki njih, slasti če pomnijo, da ni to njihova krivda!

Med stavko je bilo dosti pisanja in govorjenja, naj se pridružio organiziranim rudarjem, češ, da mi potrebujemo nje in oni nas ter da se nikdo ne bo povrnil na delo, dokler ne bo zmaga popolna naša. Prvi čas je res tako izgledalo, kak pa je končal? Komaj so jim premogarski baroni dovolili, da se smejo vrniti na delo ter obdržati začasno stano mezo, so nas pustili na cedilu. In sedaj, ko so organizatorji sprevideli, da ne gre več po starem načinu, so nam prišli pripovedovati, kolike podpore bomo dobivali sedaj, ko so drugi prišli z delom. O kaki podpori še nam ni nič znane, a koravno ponekod mislijo, da tu dobivamo podporo že ves čas stavke. Nismo še prejeli drugega, kot da so nam odnekod poslali večje število skebov in strelecev, ki jih po unijkih rovi niso več potrebovali.

Še maraj kaj bi se dalo napisati radi stavke, pa naj zadostuje, saj je še tega preveč, ker prepozno je, da bi se kaj koristilo. Mnogo smo se lahko naučili v sedanjavi stavki, bratje sotrpini. Kdor je količkar imel odprta očesa, je lahko spoznal, koliko imamo pričačkovati od takozvanih "ljudskih zastopnikov", ki jih delavstvo sicer izvolilo, a so največji njegovi sovražniki. Dobro nam je znano

kako je nastopil Harding s svojo administracijo v sedanjavi stavki napram delavstvu in njega organizacijam.

Sotrpini delavcev in ti njegova žena, blizu se november, mesece volitev, zopet bomo imeli priliko nastopiti proti našemu nasprotniku. Z orožjem v roki, ki ni krvavo, ima povsem nedolžno ime, toda veliko moč, ako se ga zna uporabljati pravilno in se imenuje glasovnica, moramo nastopiti. Zato naj se nikdo, ne izgovarja kot je navada pri nekaterih, češ, kaj bom glasoval, saj je vseeno, drugi zopet (posebno pri ženskah), da nimajo časa. Noben izgovor ne velja na volilni dan, vsi na volišče in glasujemo za kandidate, ki so imenovani od delavcev, kajti le na ta način bomo volili na razna odgovorna mesta osebe, ki jih priporočajo delavci, ne samo peščica ameriških milijonarjev.

Na ta način smemo upati, da bo kdaj položaj za nas boljši, ali preden se to zgodi, se moramo organizirati v prvi vrsti v politični organizaciji. Če bi imeli ameriški delavci močnejše politične organizacije in v postavo dajali svoje zastopnike, bi bila tudi sedanja stavka vse drugače končala.

Apeliram še na rojake iz White Valleyja in okolice, da se udeležijo v obilnem številu skupnega sestanka, ki ga priredi tukajšnji socialistični klub dne 24. septembra ob drugi uri popoldne v Slovenski dvorani na White Valleyju, Pa., kjer bodo razni govorniki predavali o socializmu in njega pomenu. Naj nikdo ne zamudi prilike dne 24. t. m. Naš klub pripada mednarodni socialistični stranki, torej ima vsakdo priliko pristopiti ne glede na narodnost.

Pozdrav zavednim delavcem širom Amerike. **John Frank.**

White Valley, Pa. — Ko vsaki dan prebiram Prosveto, se mi čudno zdi spremenjeno pisanje. Kot da ne priobča več dopisov v korist meznega delavstva. Rad bi vedel, kje so oni dopisniki, ki so se tako pridno oglašali pred in med stavko rudarjev. Zadnje čase so vsi utihnili, kot bi jih zagnila grobna tišina. Najbrž nimajo več časa, ker sedaj je treba vrteti krampe in lopate. Največ bo morda vedel o tem dopisnik iz Johnston Cityja, ki je nekako pred osmimi meseci znal toliko dobrih nasvetov za nas westmorelandke premogarje.

Ko sem jaz v nekem svojih dopisov pisal, da nakladamo premog po \$1.12 od voza, ki tehta tri tone pri Irwin Gas Coal Co. št. 9, je rekel, organizirajte se in pristopite pod okrilja naše matere U. M. W. of A. Tak je bil splošen klič organiziranih premogarjev pred 1. aprilom. Neorganizirani rudarji v Westmorelandu so se odavali temu klicu akoraj sto odstotno. Trumoma so zapuščali temne rove in se organizirali. Z navdušenjem in upadnim srecem so se pridružili organizaciji, trdno prepričani, da bo unija stala na strani njih in jih varovala pred izkoriščevalci. Dragevolje smo prenašali trpljenje in tešave, samohovanje in preganjanje od strani kompanijskih deputirjev. S ponosom smo jim xrl v oči, češ, saj smo člani najmočnejše delavske organizacije, kamor ima delavstvo vseh strok v Ameriki obrnjene svoje oči. Koliko truda si je vzela gospoda v neorganiziranih okrožjih, da zlomi odporno slo premogarjev. Iz raznih krajev so importirali deputije in stavkoke, ali nič ni pomagale nasilje deputirjev, ne premog, nakopan po stavkokazih. Westmorelandski stankarji še danes stoje v vrstah trdno, ne odstopijo od svojih principov, dasiravno obnem s plašnimi očmi zro v temno bodočnost.

Premogarji po neorganiziranih krajih so veliko več prestali za sedanjavo stavko in posledice bodo še dolgo občutili. Stavko organiziranih premogarjev so povzročili operatorji sami, ker zahtevali so take pogoje, kakorinskih rudarska organizacija ni mogla sprejeti in edini izhod je bil stavka. Glavnemu stanu rudarske organizacije je bilo v začetku stavke dobro znano, da premogarski baroni računajo na produkeijo premoga v neorganiziranih pokrajinah in bil je to glavni vzrok, da so prišli pošiljati letake in organizatorje v neorganizirane pokrajine. Vsi za enega in eden za vse, je bilo njihovo geslo ob začetku stavke. Z združenimi močmi bomo dosegli zmago. In kaj danes?

Predsednik organizacije John Lewis je sklical skupno konferenco v Clevelandu, kjer so podpisali začasno pogodbo, ki je ve-

ljavna do 1. aprila 1923. Na to pogodbo pa so pristali samo operatorji iz rudnikov, kjer so bili že pred stavko organizirani, da so se rudarji tam že vrnili vai na delo, nas pa so pustili, naj stankamo dalje, kolikor časa se nam poljubi. Veliko napako je storil lansko leto Lewis, ko je izključil v Kansasu več tisoč rudarjev, še večjo pa je storil s podpisanjem clevelandke pogodbe. Zdi se, da je stem zasajeni lopata v zemljo za kopanje groba organizacije U. M. W. of A., ki je bila še pred mesecem dni tako močna, da se je ob njenem zajezu razbil vsak kapitalistični naval. Organizacija danes izgleda puha repa, na zunaj sicer leja in jaka, snotrj gnila, kamor so se zarili črvi zajedalci, ki jo hočejo razkosati na vsak način.

Organizirani rudarji se menda ne zavedajo, kakor kratka je doba sedmih mesecev in se bo zopet treba boriti za hori kosček kruha. Kaj bodo tedaj storili westmorelandski premogarji, je sedaj še zagotvetka. Leta 1910 so zastopniki celih osemnajst mesecev, na kar se spominjajo starejši rudarji z grozo. Organizirani premogarji bi se bili morali bolj držati starega pregovora, da v slogi je moč, vse gnilo bi morali iz organizacije spraviti in nadomestiti z zdravim. Nanovo se bo treba boriti za to, kar smo imeli še takorekoč pred pragom, in bi bili dosegli, če bi bili ostali še par tednov vai doma. — **V. Laharnar.**

SEJE IN SHODI.

Red Lodge, Mont. — Apelliram na članstvo društva št. 81 SNPJ, da se udeležijo v polnem številu prihodnje redne mesečne seje dne 1. oktobra, ki je obnem tudi trimesečne seje. Društvo je sklenilo, da bo kaznovalo vsakega, ki se ne bo udeležil trimesečne seje. Izvzeti so le člani, ki ne morejo priti radi dela ali bolnihi. Toliko v naznanilo, da ne bo potem govorjenja, da kdo ni vedel. To se bo upoštevalo. — **Chas Zakelj, tajnik.**

Pueblo, Colo. — Člani društva št. 142 SNPJ ste naprošeni, da se bolj zanimate za društvene seje, ki se vsrke vsako drugo nedeljo v mesecu ob dopolnilih. Zapišite si, da član ni dober, če ga je treba opominjati za plačanje asessenta. To je telavno in tudi društvena blagaja vedno na škodi, da se jo tako po nepotrebnem izkorišča, ko je treba opozorjati člane. Prosim člane, da ne zastajajo s plačevan-

njem, priliko imate za plačati vsako drugo nedeljo, ko sem v dvorani in če ob osmi uri jutraj. Če vam ni mogoče priti na sejo, to lahko storite vsaki dan in prinesete plačilo v mojo krojaško delavnico na 1238 Evans nasproli Bessemer postie. Notri sem od sedme ure jutraj pa do šestih zvečer.

Berite malo bolj pravila, da se boste vedeli po njih ravnan. Če bo kdo suspendiran radi neplačevanja asessenta, ni treba zvrčati krivdo na mene. Vsak naj jo vzame nase, ker ni plačal. Jaz se bom ravnal po pravilih. Toliko v prijazno naznanilo vsem članom in članicam. — **Louis Lovlin, tajnik.**

St. Louis, Mo. — Uljudno vabim članstvo društva št. 107 SNPJ, da se udeležijo v polnem številu prihodnje redne mesečne seje, ki se vrši dne 1. oktobra. Na tej seji bomo ališali poročilo nadzornega odbora o poslovanju in kako društvo obstoji v nancih ter članstvu. Opominjam brate in sestre, ki bolj poredko sva jajo k sejam, da se bolj zanimajo društvo, redno pohajajo na seje, pomagajo z dobrimi nasveti k napredovanju pri društvu ter v prosvi SNPJ.

Ponovno prosim tudi one, ki radi zastajajo s asessmentom, da so rednejši v tem osiru. Vsak naj vpoštevaja pravila kakor jih moram upoštevati jaz. V tem osiru se bom vedno posluževal pravice, ki je dajajo pravila tajniku. Opozarjam torej, da to vpoštevajo oni, ki se jih tiče.

Omenim še to le, da za slučaj, če kdo ne more plačati asessenta na seji pobiram asessment tudi 24. in 25. v mesecu na domu, ne pa kakor se komu poljubi. Upajoč, da sem s tem storil svojo dolžnost, kličem vsem na avidejanje na prihodnji seji dne 1. oktobra.

John Bertensolj, tajnik.

Collinswood, O. — Članstvo društva št. 142 SNPJ naznanjam, da bom pobiral mesečni asessment za septembra od sedme ure naprej dne 22. in 23. 24. pa od devete ure dopoldn naprej v Slovenskem domu. Opozarjam vas, da to upoštevate. Priliko imate sedaj dovolj, da torej ne boste rekli, da je kdo posabil itd.

Obnem tudi opozarjam člane in članice društva Mir, da se zagotovo udeležite prihodnje redne mesečne seje dne 8. oktobra v navadnih prostorih, kjer imamo rešiti več važnih točk, posebno pa glede veselice, ki jo v doglednem času nameravamo prirediti. Toliko v naznanilo. Z bratškim pozdravom — **Anton Bobak, tajnik, 727 E. 187 Street.**

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročili na dnevnik "Prosveta"?

NA PRODAJ JE POHIŠTVO.

parlor set, trije kosi, sofa je obnem postelja. Kuhinja peč na premog in plin in za gorko vodo. Vse dobro ohranjeno. Nizka cena. Naslov: 4008 W. 31 St. blizu Crawford Ave., Chicago.

KNJIGE KNJIŽEVNE MATICE S. N. P. J.

Književna matica Slovenske narodne podporne jednote je izdala in ima v zalogi sledeče knjige:

Slovensko-angloška slovnica. Dodatek raznih koristnih informacij. Fina trda vezba. Cena \$2.00 s poštnino vred.

Jimmie Higgins. Spisal Upton Sinclair, poslovenil Ivan Molek. Povest iz življenja ameriškega proletarijata za časa velike vojne. Trda vezba. Cena \$1.00 s poštnino vred.

Zajedalci. Spisal Ivan Molek. Povest iz doslej skritega kosa življenja slovenskih delavcev v Ameriki. Trda vezba. Cena \$1.75 s poštnino vred.

Zakon biogenesije. Spisal Howard J. Moore, poslovenil J. M. Zelo podučna knjiga, ki tolmači mnoge narurne zakone in pokaže, kako se splošni razvoj ponavlja pri posamezniku fizično in duševno. S slikami. Trda vezba. Cena \$1.50 s poštnino vred.

Zadnji dve knjigi, naročeni skupaj, dobite za tri dolarje. Vse štiri knjige za šest dolarjev. Vredne so!

Naročbe, s katerimi je poslati denar, sprejema

Književna Matica

2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Rojaki, ki bivajo v spodaj omenjenih naselbinah, lahko kupijo knjige po isti ceni od sledečih naših zastopnikov:

CLEVELAND, O.

Frank Černe, trgovina z urami in zlatnino, 6033 St. Clair Ave.

William Sitter, trgovina z urami in zlatnino, 5805 St. Clair Ave.

Ludvik Medvedšek, 1140 Norwood Rd.

DETROIT, MICH.

Anton Jurca, 1529 Cortland 9ve.

CHISHOLM, MINN.

Frank Klun, tajnik društva šte. 110 SNPJ.

JOHNSTOWN, PA.

Andrej Vidrih.

OHIO.

Anton Janković, ki običe vse naselbine.

ZAPAD.

Frank Richter, ki običe vse naselbine.

OFICIJELNA NAZANILA
S. N. P. J.

SPREMENE

pri krajevnih društvih meseca avgusta 1922.

1. Novopristopili: John Trip, e. 46412.

2. Črtan zopet sprejeti: George Tomljanovič, e. 20602. Črtani: Feliks Kajžija, e. 15923; Matt Gabrenja, e. 12947; John Sulak, e. 31272; Miloš Brodič, e. 28758; Anton Kukec, e. 26116. Izobedi: Frank P. Jan, e. 17903.

3. Črtan zopet sprejeti: Alois Zupce, e. 22440; Josip Pizem, e. 11107; Črtani: Frank Kastele, e. 46084; Frank Ziberna, e. 31281; John Zdrav, e. 13705; Jakob Jare, e. 32896; John Kuvaver, e. 24466; John Avsee, e. 26776.

4. Novopristopili: Andrew Kladnik, e. 46513; Mary Oblak, e. 46714.

5. Novopristopili: Annie Luzar, e. 46515.

6. Črtan: Penick Frank, e. 43355; Izobedi: Leonasni Frank, e. 35091; Leonasni Fritz, e. 21538; Korosec Stanley, e. 32492.

7. Črtan: John Kavčič, e. 1726.

8. Novopristopili: Mary Patrick, e. 46516.

9. Novopristopili: Angela Košir, e. 46917; Ivan Grum, e. 46818; Karol Celare, e. 46819.

10. Črtan zopet sprejeti: Frank Vretnar, e. 31709; Frank Mihelič, e. 32500; Črtan: S. Salomon, e. 36776.

11. Novopristopili: Jennie Blazina, e. 46820; Rudolph Teršinar, e. 46821; Leo J. Teršinar, e. 46822.

12. Črtan zopet sprejeti: Duka Frank, e. 46551; Črtani: Hlobčar Jakob, e. 1035; Hlobčar Johanna, e. 46056; Raynold John, e. 35738; Horvat Anton, e. 39187; Novopristopili: Joseph Cempere, e. 46823; Anna A. Udovih, e. 46824; Mary Mave, e. 46825; Margaret Morens, e. 46826.

13. Črtan: Joseph Kvas, e. 34418. Novopristopili: Josef Perle, e. 46827.

14. Novopristopili: Frank Umek, e. 46828.

15. Novopristopili: Mary Taviar, e. 46829.

16. Črtan zopet sprejeti: Joe Cernič, e. 42414.

17. Črtan: Frank Skroprie, e. 41814. Izobedi: Tony Urh, e. 36197.

18. Črtan: Tereziya Pavlenich, e. 37441.

19. Črtan: Paul Blatiš, e. 21865.

20. Novopristopili: Sophie Samardija, e. 46530; Anna Božič, e. 46531; Josipina Mrkšič, e. 46532.

21. Črtan: John Flaj, e. 20500. Novopristopili: Michael Zorman, e. 46533.

22. Črtan: Stefan Ljilic, e. 19752.

23. Črtan: Rozalija Bergant, e. 34698. Umri: Fr. Kozic, e. 3277.

24. Črtan: Rozalija Hren, e. 3638.

25. Črtan: Hadie Zenko, e. 9907; Frank Zenko, e. 44606. Novopristopili: John Jelovčan, e. 46534.

26. Novopristopili: Robert Krulac, e. 46535.

27. Črtan: Gnezda Franca, e. 37723; Gnezda Frank, e. 29079.

28. Novopristopili: John Stalick, e. 46536.

29. Novopristopili: Elizabeth Underwood, e. 46537.

30. Črtan: John Vodilšek, e. 15327.

31. Črtan: Frank Hladin, e. 18123; Leopold Rozman, e. 40307; Stanley Sahan, e. 36857; Matija Lipovšek, e. 40347; Frank Servan, e. 7750. Novopristopili: Frank Vrabec, e. 46538; Carl G. Vrabec, e. 46539.

32. Črtan zopet sprejeti: Vid Gračar, e. 35345. Črtani: Mary Leskovec, e. 41280; John Saja, e. 41273. Novopristopili: Katarina Saja, e. 46540; Gertrud Moravec, e. 46541; Andrej Kriva, e. 46542.

33. Novopristopili: Alfonz Bohar, e. 46543; Frank Kalčič, e. 46544.

34. Črtan: Martin Zupan, e. 17254.

35. Novopristopili: Joe Serjav, e. 46545.

36. Novopristopili: Charles Brank, e. 46546.

37. Novopristopili: Marija Kogovč, e. 46547; Jera Cajhen, e. 46548; John Cajhen, e. 46549.

38. Črtan zopet sprejeti: Mike Stergar, e. 21562; Blaž Bogataj, e. 43024; Marko Petek, e. 13486; Willie Petek, e. 36272; Viktor Petek, e. 43128; Črtan: Anton Hren, e. 12785.

39. Črtan: Josip Mrklič, e. 43083. Novopristopili: Katie Barta, e. 47054; Niek Brabant, e. 47055; John Sedlar, e. 47056.

40. Črtan: Stefan Kodrič, e. 44350.

41. Novopristopili: Jakob Virant, e. 46550.

42. Novopristopili: Louis Aldieh, e. 46551.

43. Črtan: Frank Kovač, e. 43335.

44. Novopristopili: John Korzich, e. 46552.

45. Črtan: John Kriznik, e. 30130.

46. Črtan zopet sprejeti: Frank Kopriva, e. 43055. Črtani: Stefan Stefanov, e. 45084; John Zupančič, e. 18184; Josip Planton, e. 24747; John Dobroslavič, e. 36288; Mike Hrošče, e. 35789; Helen Bolekso, e. 47072; Joe Bolekso, e. 43057. Novopristopili: Frank Link, e. 46553.

47. Črtani zopet sprejeti: Anton Milnar, e. 45456; Gregor Petrovič, e. 19773; George Radjenovič, e. 42963; Črtani: John Leskovec, e. 31817; Anna Leskovec, e. 45458; Ferdinand Spoljar, e. 45824; Tony Milavc, e. 35438; Anton Košič, e. 27610; Gregor Ribarič, e. 25891; George Gostovic, e. 44356.

48. Črtan: Hlač Geršič, e. 20903; John Rozman, e. 18879.

49. Črtan: Frank Koba, e. 23904.

50. Novopristopili: John Knez, e. 46554; Matt Mašek, e. 46555.

51. Črtan: David Turkalj, e. 35441.

52. Črtan: John Džadež, e. 31732. Novopristopili: John Magn, e. 46556.

53. Črtan: Anton Čern, e. 21193.

54. Črtan: Matt Stilianovič, e. 31728.

55. Črtan zopet sprejeti: Avgust Čebule, e. 25085.

56. Črtan: Frank Kocjančič, e. 35511; Mary Kocjančič, e. 19198; Mary Kocjančič, e. 35512; Joe Kocjančič, e. 21073.

57. Novopristopili: Fred Mikletich, e. 46557.

58. Črtan: Vincent Pak, e. 14584; Vincent Rozic, e. 43927. Izobedi: Anton Pak, e. 34883. Novopristopili: Frank Pak, e. 46558.

59. Črtan: Frank Kerna, e. 10529. Novopristopili: Anton Plazar, e. 46559; Mary Borilac, e. 46560.

60. Novopristopili: Valentin Votrig, e. 46561; Muhosa Bulatovich, e. 46562; Ottilio Koren, e. 46563.

101. Črtan: Flay Cvijanovič, e. 39313; Dominik Valah, e. 32720; Stan- dar Berjak, e. 25419.

102. Novopristopili: Stanley Mihel, e. 46561.

103. Črtan: Ora Simonič, e. 46562.

104. Novopristopili: Joseph Ule, e. 46563; Josip Dražen, e. 46567; Joseph Kinkla, e. 46568; Teodor Vučič, e. 46569; John Kozak, e. 46570; Ludvik Pospoh, e. 46571. Leo E. Zgone, e. 47057.

105. Črtan: Mary Nemanich, e. 28493; Umri: Amalija Sever, e. 11002. Novopristopili: Franek Smolich, e. 46572; Frances Prosnich, e. 46573; Johanna Bradach, e. 46574.

106. Črtan zopet sprejeti: John Oskald, e. 37776. Novopristopili: Mary Komacch, e. 46575.

107. Črtan zopet sprejeti: Mathew Lavrič, e. 16236.

108. Novopristopili: Steve Vlahovich, e. 46576.

109. Novopristopili: Mary Kovač, e. 46577.

110. Črtan zopet sprejeti: Frank Lokar, e. 28753. Črtani: Anton Pikel, e. 24601; Angela Jakovac, e. 42914; Joseph Krosel, e. 36364. Novopristopili: Anton Hrvatin, e. 46578; Pavlina Sadar, e. 46579; Thomas Jakovac, e. 46580; Ivan Baris, e. 46581; Louis Hlad, e. 46582.

111. Črtan: John Smith, e. 11528. Izobedi: Frank Aleck, e. 28070.

112. Novopristopili: Angela Salomon, e. 46583; Barbara Bala, e. 46584; Louis Jerkovich, e. 46585; John Drobniak, e. 46586.

113. Črtan: Frances Pavlinac, e. 27455. Novopristopili: Stefan Mašer, e. 46587.

114. Novopristopili: John Kavčič, e. 46588; Viktor Remec, e. 46589; Andrej Kudlak, e. 46590.

115. Črtan zopet sprejeti: John Semrov, e. 23277.

116. Umri: Marko Dundović, e. 44425; Stefan Levar, e. 31235. Novopristopili: Anton Perpič, e. 46591; Geo Rajković, e. 46592; Karl Simac, e. 46593; Ivan Vučkelič, e. 46594; Ilja Spali, e. 46595; Josip Bukovac, e. 46596; Mary Stanil, e. 46597; Matija Krpan, e. 46598; Louis Perpič, e. 46599.

117. Črtan zopet sprejeti: Peter Kralj, e. 16366. Črtan: Frank Kastele, e. 16240.

118. Novopristopili: Jennie Lushia, e. 46600.

119. Črtan zopet sprejeti: John Marvica, e. 6454; Lucija Marvica, e. 33241. Novopristopili: Mary Zalaznik, e. 46601.

120. Novopristopili: Peter Novarič, e. 46602.

121. Novopristopili: Nikolaj Levar, e. 46603; Dan Borelich, e. 46604.

122. Umri: John Kavčič, e. 9339.

123. Novopristopili: Julija Tekavčič, e. 46605; Louis Tekavčič, e. 46606; Ivana Kaluza, e. 47058; Joseph Kaluza, e. 47059.

124. Črtan zopet sprejeti: Petrovič Mary, e. 20560. Črtan: Susel Antonija, e. 21068; Drobnič Angela, e. 35674. Novopristopili: Augustine Hovevan, e. 46607; Ivana Morali, e. 46608; Albina Bradich, e. 46609; Mary Martini, e. 46610.

125. Novopristopili: Rozalija Zigon, e. 46611; Ludvik Betzel, e. 46612; Frank Mačnjak, e. 46613.

126. Črtan: Jakob Kropar, e. 42045; Josip Kompar, e. 37313; Avgust Kaplan, e. 25145; Abajija Kaplan, e. 35883.

127. Novopristopili: Mary A. Smith, e. 46614; Frances K. Smith, e. 46615; John M. Rigler, e. 46616.

128. Izobedi: Blaž Valentič, e. 20458. Novopristopili: Vincenc Shooli, e. 46617; Josipina Kubacka, e. 46618.

129. Umri: Frank Novak, e. 41449. Novopristopili: Lovrenc Debelak, e. 46619.

130. Črtan zopet sprejeti: Joseph Buconali, e. 31923; Črtani: Mildred Zepa, e. 32303; George Zena, e. 30763; John Gregozia, e. 19996.

131. Novo pristopili: Jennie Travnik, e. 47060; Il. Gurevich, e. 47061; Josephine Subie, e. 47062.

132. Novopristopili: Frances Jernajčič, e. 46625.

133. Črtan zopet sprejeti: John Perle, e. 14731.

134. Črtani: John Flore, e. 21759; Julija Bilic, e. 28878.

135. Črtan: Anna Bishop, e. 23670. Novopristopili: Thomas Krmpotich, e. 46626.

136. Črtan zopet sprejeti: Milan Dobrich, e. 33483; Črtani: Sofija Ninkovich, e. 29395; Steve Markovich, e. 32176.

137. Novopristopili: Milan Blazevich, e. 46627; George Starčevich, e. 46628.

138. Črtan: Louis Wise, e. 41671.

139. Novopristopili: Anna Stech, e. 46629.

140. Črtan: Matt Majnarich, e. 9575; Anna Majnarich, e. 9511. Novopristopili: George Mirkovich, e. 46630; Josipina Mirkovich, e. 46631.

141. Novopristopili: Margaret Bergant, e. 46632.

142. Črtan: Andrej Prok, e. 35705; Josip Gjokko, e. 28340.

143. Črtan zopet sprejeti: John Olesevic, e. 34482; Črtani: Frank Gumeč, e. 34016; Mike Gumeč, e. 34015.

144. Črtan: Benko John, e. 23464. Umri: Rankovich George, e. 18598. Novopristopili: Tony M. Oblak, e. 46633; Josip Anzele, e. 46634; Angela Blatnik, e. 46635; Mary Staršinič, e. 46636; Frank Stritar, e. 46637.

145. Novopristopili: Angela Adamič, e. 46638; Mary Snidarich, e. 46639.

146. Črtan zopet sprejeti: Joe Leonard, e. 10634. Novopristopili: Pavline Musovich, e. 46640.

147. Črtan: Ludovik Arko, e. 45143. Pavlina Arko, e. 45140.

148. Črtan: Martin Batič, e. 34631. Novopristopili: Mary Turk, e. 46641.

149. Črtan zopet sprejeti: Stefan Andrej, e. 20145. Novopristopili: Ivan Hocki, e. 46642; Stanko Groič, e. 46643.

150. Črtan zopet sprejeti: John Motelič, e. 46646. Novopristopili: John Muretič, e. 46644.

151. Črtan zopet sprejeti: Mary Jerković, e. 28564. Črtan: Margaret Ribič, e. 28535.

152. Črtan: Frank Audin, e. 33700. Novopristopili: Sofija Zibrec, e. 46645; Mary Učič, e. 46646; Ivana Barbič, e. 46647.

153. Črtan: Peter Mandić, e. 46297.

154. Črtan: Anna Medved, e. 4709; Ivan Tolj, e. 4710; Marko Radakovich, e. 47091.

155. Črtan: Mary Karmelj, e. 37362.

156. Črtan: Jakob Mikolich, e. 32634.

157. Črtan: John Dolinar, e. 46032.

158. Novopristopili: John Cavrič, e. 47012.

159. Črtan: Vinko Rustja, e. 35438.

160. Novopristopili: Anna Prokof, e. 47013.

161. Novopristopili: Anton Marink, e. 47014; Jernej Krajec, e. 47015; Leo Marink, e. 47016; Joseph Mihel, e. 47017; Frances Zevnik, e. 47018; John Francetič, e. 47019; Frank Zevnik, e. 47020; Joseph Učič, e. 47021.

162. Umri: Marko Hama, e. 18903.

163. Črtan: Jose Lindič, e. 35333.

164. Črtan: Mary Pisič, e. 37363.

165. Črtan: John Turkovič, e. 46598.

166. Novopristopili: Emiliya Šestan, e. 47022; Vincens R. Baros, e. 47023; Tony Grabar, e. 47024.

167. Črtan zopet sprejeti: Peroković Mijo, e. 44553. Novopristopili: Nikolaj Knezevich, e. 47025.

168. Črtan zopet sprejeti: Valentin Hren, e. 29355. Črtan: Valentin Turk, e. 30653.

169. Črtan: Marko Mesič, e. 45706.

170. Črtan: Frank Fatur, e. 34830.

171. Črtan: Tony T. Turk, e. 47026.

172. Črtan: Margaret Egart, e. 8643; Louis Egart, e. 8556.

173. Novopristopili: Josip Stefanec, e. 47027; Josip Jugo, e. 47028; Martin Karnas, e. 47029.

174. Umri: Josip Jurdana, e. 34671.

175. Novopristopili: Jennie Bratovich, e. 47030.

176. Črtan: Mary Perme, e. 36118.

177. Črtan: Frank Warjan, e. 36118.

178. Črtan: Joe Staud, e. 36700; John Kurmiz, e. 35922; John Matulija, e. 22886; Frank Sepič, e. 55918.

179. Črtan zopet sprejeti: John Malich, e. 9651; Mary Perle, e. 46806.

180. Črtan: Peter Laborec, e. 37657; Louis Sever, e. 35726.

181. Novopristopili: John Brunič, e. 47031; Peter Bekpvas, e. 47032; Peter Brunič, e. 47033.

182. Črtan: Mike Čok, e. 40612; Ro- zali Čok, e. 40613; Anton Učič, e. 37678.

183. Črtan: Funtek Stevo, e. 37985.

184. Črtan: Mike Mikno, e. 45721.

185. Črtan: John Perkovich, e. 44908; Mike Mašič, e. 44913; Anton Vuzetič, e. 46035.

186. Novopristopili: Frank Sasma, e. 47034.

187. Črtan: Mate Katich, e. 38492.

188. Črtan: Frank Mave, e. 12418; Jakob Mave, e. 37575; Alois Mave, e. 16988; Mary Novogel, e. 38709.

189. Črtan zopet sprejeti: Kavčič Mary, e. 12508; Zakrjak Anna, e. 41640; Dalila Janie, e. 41644; Kadune Mary, e. 41644; Stare Mary, e. 41647. Novopristopili: Amalija Božeglav, e. 47036.

190. Črtan: Josip Kahna, e. 43493; John Bugel, e. 41584; Matilda Bugel, e. 41604; Matija Jerala, e. 41328. Novopristopili: Matija Kralovec, e. 47037; Louis Tanko, e. 47038.

191. Črtan: Martin Bajuk, e. 45732.

192. Črtan: Martin Kristel, e. 46005.

193. Črtan: John Milnar, e. 44028.

194. Črtan zopet sprejeti: Albin H. Skubice, e. 32123.

195. Novopristopili: John Simič, e. 43708.

196. Črtan: Stanley Garbovec, e. 46528.

197. Umri: Anton Čupič, e. 46528.

198. NOVO DRUŠTVO, STEV. 464 v MEDLAND, PA. — Novopristopili: Dragan Bulat, e. 47040; Ilija Krivovica, e. 47041; Jovan Mravlj, e. 47042; Dimitar Kaljančič, e. 47043; Ivan Rukarič, e. 47044; Paul Bertović, e. 47045; Peter Kovačič, e. 47046; Peter Goie, e. 47047; Vencel Jeleničič, e. 47048; Jovo Palja, e. 47049; Ivan Crjak, e. 47050; Marija Vukadinčič, e. 47051; Marko Krivonija, e. 47052.

199. Črtan: Stanley Turk, gl. tajnik.

IGRE, KONCERTI
IN PLESNE ZABAVE.

Chicago, Ill. — Jesenska sezona raznih prireditelj in zabav od strani predhodnih in kulturnih društev je pred duri. Med prvimi prireditelji na kulturnem polju v tej sezoni je koncert pevskega zbora "Save", ki se vrši v nedeljo dne 24. septembra v Narodni dvorani na 1802 So. Racine Ave., vogal 18. ulice. Za ta koncert vlada veliko zanimanje in zbor se skrbno pripravlja za prireditelj, s katero hoče dati rojakom v Chicago in okolici nekoliko duševnega valika in par veselih uric. Kaj pa je lepša kot naša pesem, ki, kadar zadoni v odra, napolni naše srca z radostjo in nam obudi prijetne spomine? Je davno pretekli časovi? Slovenski narod ljubi svojo pesem, to nam dokazujejo narodne pesmi, ki jih je lepo število in so bliser našega naroda. Ako se spomnimo preteklosti, vemo, da so bile povsod in ob raznih

že od onega, ki mi je že pred dav-
nim leti obljubil, da mi v vsaki
čas pokloni svoje življenje? Seve-
la, takrat ni mislil niti on, da ga
počne taj rod iz mojega naročja;
la, leta ohlajajo žar goreče mla-
de ljubezni!" To je govorila sa-
mo poluglasno, kakor da pripo-
veduje le sama sebi, potem pa je
privzdignila glavo in je s trdnim
glasom, da-si je v njem trepetalo
sestno ganotje, dejala: "Ne,
ne, Milane! Ti hočeš biti odre-
šen svoje objube, — in segla je v
nadrje ter vzela iz njega ročaj
kizalika, ki mu ga je podajala:
"tu, vzemi, ti svojo poročstvo, svo-
dozvo, si; pridruži se mojim so-
ražnikom in mene prepusti uslo-
bi, vojvoda Topličaniu!"
Ta je skočil vznak. "Nikdar,
nikdar ne vzamem nazaj poročstva
obratništva!" je strastno klical,
vztrajajoč svoj sklep, svoje bra-
ne. Njegova vest je utihnila pro-
sedami zapeljive ženske, pred
jenimi pogledi; in kakor grešnik
sklenil roki pred njo: "Ne po-
mi od sebe, Mileva! Ne morem
ti, vsaj prej ne, dokler ali sam
ne poginem, ali pa ne vtrdim bo-
ločnosti svojega sina. To je ven-
dar malo plačilo za toliko ljube-
zi, zvesto čuvanje toliko let, za iz-
ubljeno domovino, za zveste dru-
te slavnih bitk, — Toda ne, po-
lučaj me!" — je vskliknil strast-
no — "rogam se ti, če govorim o
tj, in rogam se Bogu, če mislim
ja te! — Jezu Kriste!" je zaupil
bupno in se prijel z obema roka-
ma za glavo, "reči me blaznosti!"
in kakor bi ji hotel pobegniti, je
tirjal mimo sultanice ven iz dvo-
ra.

Z začudenjem, da, sočutno je
ria Mileva za njim. "Ubogi!"
je šepetala, "kako srečna bi bila
njegov ljubezni, če — umel-
ila je in stresla glavo. "Da, jaz
am žena Bajazeta, in moj rod
nora nastopiti vlado otrok
"Thmannovih," (Othmann — pra-
ved turških sultanov in ustanovi-
lj njih države), je govorila tr-
ga, skoro kljubovalno. "Umiri
se srce!" je položila roko na prsi,

ZDRAVJE IN BOGASTVO!

Ako trpite valed "REVMATIZMA", ZAPRTNICE, SLABE
REBAVE, NADUHE, BRONKITE, TUROV, ali ako so vaši
livi na kak način bolni; ako želite imeti izvrstno čisto lepo
rvo, tedaj poskusite en zavojček NASEGA SLAVNEGA
YEAVALA, YEASTOLAX. Med različni drugimi stvarmi vse-
uje Yeastolax največ in najzanesljivejši VITAMIN, katerega
je svetovni izvedenci pripoznali kot absolutno potrebo za te-
mo življenje. Ljudje po vsem svetu so pronašli veliko moč
njegove uporabe in sedaj vključujejo vasetje za popolno
dravje in čilavost. Yeastolax vsebuje tudi lastnosti te, da naj-
manj ne škipe in je prijazno odvajalno sredstvo in njega
slavljanje je jamčeno.

Za hitrejšo upoznavanje Yeastolax v vseh krajih, smo se
določili za gotovo dobo dati vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00
a pokritje stroškov za zavoj tega zdravila

POPOLNOMA ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV

Ruski rubel je bil nekdanj vreden 55c, kar znaša gornja
rednost po tedanji ceni \$27,500.00.

Shranite ta denar; mnogo posameznikov je napravilo arečo
kupovanjem denarja tujih držav. Splošno se domneva, da
50,000,000,000.00 vrednosti radijuma je bilo iznajdenega v
lusu in časopisje opozarja na velike ameriške projekte za
lje in drugo industrijo, ki se namerava uvesti v Rusiji. Chicag-
ka Tribuna dne 12. sept. opozarja na novi kanal, ki je bil rav-
okar odprt za plovo med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in Srednjo
azijo, kar daje nove prilike za dobavo sirovega materiala za
elanko-Nemško zvezo, posebno olje, manganese in baker in z
prtičjem bogate Perzijske in Srednje Azijatake trgovine za
temtje in Rusijo. Pomislite kaj vse to pomenja, skoro gotovo
am ni mogoče prezreti te prilike, dobave rubljev.

Mi želimo vsaki osebi v Ameriki, ki potrebuje zdravila po-
lati po en zavoj našega Yeastolax. Mi smo se poslužili te vrste
glašenja, da hitreje seznanimo ljudstvo s tem zdravilom. Ču-
ovila tonika in zdravstvene snovi v Yeastolax, so vredno mno-
krat to ceno. Vi boste zelo zadovoljni s tem — mi vam jam-
mo. Ispolnite tu spodnji naročilni kupon in pošljite nam takoj.
rihožite \$1.00, zakar boste prejeli zavoj Yeastolax in 50,000.00
rubljev brez odloga. Zadovoljstvo jamčeno ali pa vrnemo de-
ar. Zapomnite si, ta ponudba je le začasna, torej v korist va-
ga zdravja in za bodočnost, storite to še danes.

YEASTOLAX COMPANY

253 So. Michigan Avenue, Dept. F. 153, CHICAGO, ILL.

IZPOLNITE TA KUPON

YEASTOLAX COMPANY,
1253 So. Michigan Avenue,
Dept. 153, Chicago, Ill.

Prosim pošljite mi zavoj Yeastolax in 50,000.00 Ruskih
rubljev. Priloženo najdete \$1.00. Vi mi vrnete denar ako ne
om zadovoljen.

Država

Država

Država

Država

"Bismillah!" so se rotili, "kaj
nam koristi tak sultan brezverec?
On, zavržen izpred obličja Allaha-
vega, nas še strmoglavil v svoji
pogubi. Greh je še dalj: sliniti
prokletemu; samo za čisti alkoran
ojujemo, ne za odpadnika! Allah
e edini Bog in Mohamed njegov
prorok! — Hajdimo, ubijmo brez
verca! Naj se valja vina pijan
po tleh, naj se veseli v razkošjih
svojega harema! Ubijmo ga in
njegove zaklade razdelimo med
seboj — zaklade in "saltimbanke
in njegove kadune!"

In koraj da so l odže cdpli ja
trango molitev, že so hitle di je
gruče proti Brusi z vriš'em in
grožnjami, vihteč orožje nad gla-
vami.

Dobro je umel Kosančić divji

(Dalje prihodnjic.)

Država Kalifornija potrebuje vas in vi potrebujete državo Kalifornijo.

Kalifornija vas potrebuje, da pomagate razde-
lati njena še ne razdelana bogata polja in vi po-
trebujete to, da si opomorete z njenim bogastvom. Ako
vzamete vroke URADNO statistiko boste našli, da
je bila država Kalifornija

21 v vrsti po ljudstvu med vsemi državami v letu 1900
12 v letu 1910

8 V LETU 1920 IN ŠE VEDNO RASTE V ENAKI
SMERI!!!

Kaj vam to dokazuje? ? ?

LJUDJE GREDU IN OSTANEJO TAM, KER SO ZADOVOLJNI
Z NAPREDKOM BOGASTVA IN SVOBODNEJSEGA ŽIVLJENJA,
ZASE IN NJIH DRUŽINE.

FARMER JE SE VSEKAKOR NAJSVOBODNEJŠI ČLOVEK
NA ZEMLJI.

Mi vam ponujamo v prodaj "Irrigated" zemljo, ki se umetno
namaka in ki prinaša, ako posejana z deteljo od \$100.00 do \$250.00
na akro (10 do 18 ton).

EN akro fig vam da dvanaest ton, kar prinaša \$400.00 do
\$800.00 na akro.

EN akro brešev 10 do 15 ton \$250.00 do \$600.00 na akro.

EN akro oliv 10 do 15 ton \$250.00 do \$600.00 na akro.

EN akro marec 10 do 15 ton IN NAJMANJE PA NE ZADNJE

EN akro grozdja 7 do 14 ton \$250.00 do \$700.00 na akro.

Vzemite v roko svinčnik in računajte sami zase, koliko lahko
pridelate na 20 ali 40 akrah farmi. VI NAPRAVITE DOBRO TAKOJ
PRVO LETO, AKO BODETE POSLUŠALI NASVET OD URA-
NEGA AGRIKULTURNEGA IZVEDENCA. Jaucan farma se pro-
dajajo po \$1000.00 do \$1500.00 na en akro, ako so zasajene s sadnim
drevmi. Sicer ne zahtevamo, da vzamete naše besede za pravo,
ampak PREPRIČAJTE se: pišite na največjo banko THE BANK
OF ITALY (resources 115 millions of dollars) ali pa na CHAMBER
OF COMMERCE ali na DEPARTMENT OF AGRICULTURE IN
SACRAMENTO. Našli boste, da so naše stavke zelo konser-
vativne. Te farme se nahajajo ravno ob Santa Fe železnici in v so-
edini najboljnjih državnih cest v rodovitni San Joaquin Valley, blizu
Madera in Fresno v Kaliforniji. Enakostje za trg, lahko prodate takoj
vse kar pridelate. Ako VAM JE DRAGO LAHKO DOBITE KON-
TRAKT ZA PRODAJO VAMIS PRIDELKOV ZA DESET LET V
NAPREJ. TAKO JE UPRAŠANJE PO KALIFORNISKEM
SADJU.

Ako želite še več nadaljnega pojasnila pišite še danes, ne od-
lašajte, daje se radevoljno in brezplačno vsa pojasnila. Napišite na:

CALIFORNIA LAND & COLONIZATION COMPANY,

JULIUS ZNAMENAK, General Agent,

206 Westinghouse Bldg., Dept. P. Pittsburgh, Pa.

Drugi urad se nahaja na: 220 E. Yosemite Ave., Madera, California

SLOVANSKI INFORMATIVNI URAD

503 Baltic Building, Washington, D. C.

Upravlja sledeče posle: drage volje daje pojasnila izseljenikom
kako se zamore dobiti od 100 do 400 akrov proste državne zemlje
v Združenih državah. Pošilja denar v vse kraje v Evropo, še po-
sebnno v Jugoslavijo in Čehoslovakijo, hitrim in zanesljivim potom.
Pomaga pri dobavi patentov za iznajdbe pri U. S. Patent uradu. Po-
maga pri dobavi zadržane osebne lastnine, zadržane po Alien Property
Custodian, lastovanje bivših Avstrijskih podanikov. Pomaga
lansirati vseh vrst smrtninskih zapuščin, zapuščencem. Prevaža vseh
vrst listine in vse dokumente: in vseh slovanskih jezikov v angleški
jezik in nasprotno. Pomaga iznajditeljem pri prodaji njih patentov.
Pomaga poiskati izgubljene osebe.

GROZDJE

CALIFORNIJSKEGA IN NEWYORSKE-
GA tridelko, najbolje kakovosti dobite
v začetku oktobra po najnižjih mogočih
cenah pri podpisani trdki. Dobite ga na progi ob Paulina in Blue
Island Ave., ali pa v grocerijski trgovini Milja in Kaba, 1601 W. 22nd
St. Za vsa pojasnila glede nabave GROZDJA se obrnite na

MARTIN NEMANICH

1900 W. 22nd St. Tel. Canal 0080. Chicago, Ill.

ZASTAVE

Regulirje in vse dru-
stvene potrebišila.

Garantiramo dele in
blago. Izdeluje pa
umovnih cenah val ro-
jak

VICTOR NAVINSEK, 331 GREEVE STREET,
CONEMAUGH, PA.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd. CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvo:

Kadar naročite zastave, regu-
lirje in drugo, poslite na moje ime
in naslov, če boste dobili naj-
boljše blago za najnižje cene.

Nabiti in vnapaj ZASTONJ.

Frank Sakser State Bank,

82 Cortlandt Street NEW YORK, N. Y.

Generalno Zastopstvo
JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic,
JUGOSLAVIJA.

BEOGRAD, CALJE, CAVTAT, DUBROVNIK, ERZEGOVCI, JOLJA, KORDLA, KOTOR,
KRANJ, LJUBLJANA, MARIBOR, METKOVIĆ, SARAJEVO, SPLIT, ŠIBENIK, ZA-
GRAB.

ITALIJA: NEMSKA AVSTRIJA
Triest, Opotiza, Zadar. DUNAJ.

Izvršujemo hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Ita-
liji in Nemški Avstriji, ter izdajamo čeke v kronah, dinarih, lirah in
dolarih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih po-
družnicah.

Prodajamo parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje
in na vse črte. Kadar ste na potu v staro domovino in se nahajate
v New Yorku, se vam bo izplačalo, ako se uglasite glede vreditve Va-
ših denarnih zalog pri ravnanstevu naše banke v prvem nadstropju
bres odra na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga mor-
da kupili drugod. Zanimati so nam pri Jadranski banki izvanredni
ugodni pogoji, ki bodo od velike koristi za vse one, ki se za ali se
bodo posluževali naše banke.

FRANK SAKSER STATE BANK

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

Frank Černe,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapostnice, diamantne
prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo sistnino po nizki ceni.

PODRUZNICA
Columbia Gramofonov

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka
mesečna odplačila. Pišite po ceni, kateri se vam pošlje brezplačno,
ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

Narodna Tiskarna

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem,
kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tisko-
vine za društva in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Denar v staro domovino.

Za Jugoslavijo:	Za Italijo:
500 liron \$ 1.90	100 lir \$ 5.50
1000 liron 3.50	500 lir 26.00
10000 liron 24.00	10000 lir 80.00

Izdelujemo notarska dela za tujak in stari kraj. Posojujemo
in vzamemo posojila na prve vknitbe (Mortgage). Prodajamo lote
in farne.

MLADIĆ & VERDERBAR,
1234 West 18th Street CHICAGO, ILL.

Odvetniška in javno-notarska pisarna

F. A. BOGADEK,
200-203 Walsh Building.

434 Diamond Street PITTSBURGH, PA.

Izgotavljam pooblastila, kupne in darovalne pogodbe, prošnje
za dobijo svojce in stare domovine in vse druge starokrajake uradne
spise. Posredujem pri zapuščinskih razpravah. Moja pisarna je
blizu korta.

Poslovalnja za slovenski oddelček: LOUIS KVEDER,
kateri je izgotavljal vse v notarski posel spadajoče spise v STAREM
KRAJU in TU.

ANTON ZBAŠNIK

JAVNI NOTAR.

206 Bakewell Bldg., Corner Diamond and Grant Sta.,
Pittsburgh, Pa.

Se priporoča Slovincem v vseh notarskih poslih. Izdeluje po-
oblastila, kupne pogodbe, pobotnice, dolžna pisma, oporoke in proš-
nje za dobavo svojcev in starega kraja. Sprejema in izvršilo vsako-
vrstne zemljiške i druge preiskave tukaj ali v starem kraju. Po-
sreduje tudi v težbenih zadevah med strankami tukaj in v domo-
vini in daje vsakovrstne informacije zastonj.

Imam na zalogi prave

LUBASOVE HARMONIKE

tri in štiri-vrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglasene, nemške ali
kranjske in pa tudi chromatične s 12 basi ter kovčke za harmonike.

Imam na zalogi tudi importirane, na roko kovane kose, klepalo
orodje, motike, arpe in BERGAMO brusilne kamne.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.

REGALIJE ZASTAVE

in tako vse društvene potrebe za zmerno ceno in dobro blago.

Obrnite se na:
EMIL BACHMAN, Inc.,
2107 So. Mainline Avenue CHICAGO, ILL.